

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tytułem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a swia-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dłuższą 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
Teatralna 1a
fon Redakcji
Administracji
drukarni 4-94

tel. 304.247

Biblioteka Jagiellońska
sw. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIEŁCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go M.
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 li-topada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, 1.

Kto nie głosuje -- świadomie szkodzi Państwu

MANIFESTACYJNY POGRZEB KRÓLOWEJ ASTRID

Olbrzymie tłumy — Rodzina zmarłej — Płacz króla

BRUKSELA, 3.9. We wtorek przed palacem i na ulicach Brukseli panowało ogromne ożywienie. Całą noc stolica Belgii spędziła właściwie bezsenne. Na ulicach sprzedawano kwiaty, które ludność składała przed bramą palacu. Ruch przyjezdnych z prowincji był tak duży, jak niegdyś w czasie pogrzebu króla Alberta. Przed palacem czyniono w ciągu całej nocy przygotowania do pogrzebu, gdyż dopiero później wieczorem w poniedziałek wstrzymana została defilada publiczności przed śmiertelnym lożem królowej.

Od wczesnego ranka w dniu dzisiejszym zaczęły się zbierać przed palacem liczne delegacje, wreszcie o godz. 19.15 PRZY HUKU ARMAT I DŹWIĘKU DZWONÓW

wyruszył z palacu żałobny kondukt. Na przodzie jechał szwadron żandarmerji, dalej postępowała orkiestra z instrumentami okrytymi kirem, szwadron kawalerji, bateria armatnia, która brała udział w słynnych walkach z Niemcami, wreszcie delegaci towarzyszt wojskowych. Za nimi postępowali b. kombataneci, na czele których króczył w mundurze generałskim gen. Górecki. Trumnę poprzódził długi orszak księży, wśród których znajdował się prymas Belgji Vanx Roey.

Trumna z drzewa mahoniowego nie posiadała żadnych ozdób. Znajdowała się pod baldachimem, przykryta sztandarem o barwach narodowych. U wozu główną znajdowała się olbrzymia korona.

Karawan ten kilka lat temu przewiózł już zwłoki królowej Henryki i

króla Leopolda II na miejsce wiecznego spoczynku. Tuż za karawanem postępował jak automat król Leopold III. Twarz jego zmartwiała i wychudła zdradzała wyraźnie

PRZEŻYWANE CIERPIENIA.

Z prawej strony twarz króla zalopioną jest dużym plastrem, który zakrywa rany. Prawa ręka owinięta bandażem spoczywa na temblaku.

MUSSOLINI NA GRANICY.

W ostatnich manewrach wojsk włoskich wziął osobiście udział Mussolini, którego widzimy w otoczeniu wyższych oficerów na granicy włosko - austriackiej.

Działania wojenne rozpoczęły

Armja włoska wkroczyła w granicę Abisynji

WIEDEN, 3.9. Dzienniki poranne donoszą, że brygada piechoty włoskiej, złożona z pułku żołnierzy armji regularnej oraz dwóch pułków wojsk kolonialnych przekroczyła granicę Abisynji na zachód od Assab i maszeruje w kierunku południowo - zachodnim, ku prowincji Danakil. Jednocześnie nadeszły tu depesze, że korpus abisyńskiej armji regularnej, złożony z 25.000 żołnierzy, uzbrojonych na sposób europejski, o 1 maszerował z Addis Ababy na spotkanie

nie armji włoskiej. Wojska abisyńskie wspomagane są silnym, lecz źle uzbrojonym 50-tysięcznym korpusem partyzantów. Cała ta armja pośpiesznie marszami zdąża w kierunku Ogaden. W dniu dzisiejszym do armji tej przyłączył się na 20.000 wojowników z szerepu Pulo. Poza to przeciwko włoscom wyruszyło 15 samochodów pancernych pod dowództwem gen. tureckiego Mahanad Udżig Paszy, który ma objąć komendę nad częścią armji abisyńskiej.

Pierwsze ciągnięcie 3 proc. pożyczki inwestycyjnej

2-go bm. odbyło się pierwsze ciągnięcie 3 proc. pożyczki inwestycyjnej (pierwsza emisja).

W pierwszym dniu ciągnięcia wylosowano następujące numery: (pierwsza liczba oznacza numer obligacji, druga numer serii) 09 S 17769.

125.000 zł. — 42 S 21687.

50.000 zł. — 28 S 11706, 32 S 17599.

25.000 zł. — 32 S 00717, 17 S 04088.

10.000 zł. — 02 S 00199, 11 S 3682.

11 S 12702, 13 S 4134, 16 S 1647, 17 S 20449, 17 S 11463, 18 S 00659, 25 S 9963, 26 S 14573, 30 S 12477, 31 S 04544, 35 S 20669, 36 S 1357.

5.000 zł. — 1 S 19606, 1 S 567, 2 S 19627, 2 S 6595, 5 S 20847, 5 S 19270,

6 S 10078, 8 S 19468, 9 S 2118, 9 S 4075, 10 S 9743, 13 S 11188, 14 S 7597,

14 S 1118, 16 S 8937, 16 S 3749, 16 S 20803, 16 S 20541, 17 S 8164, 18 S 14020,

19 S 5099, 20 S 13091, 20 S 4787, 20 S 10284, 20 S 130091, 20 S 4787, 20 S 10284,

21 S 3928, 21 S 16236, 24 S 4675, 24 S 1865, 24 S 13471, 26 S 1764, 27 S 6032,

27 S 5239, 28 S 19475, 28 S 7603, 28 S 12369, 29 S 20661, 29 S 19594, 31 S 14341,

32 S 12373, 33 S 10208, 34 S 7116, 38 S 8211, 39 S 21392, 41 S 19142,

43 S 1373, 43 S 12322, 44 S 6365, 46 S 7528,

48 S 7944, 50 S 96.

Komuniści usiłują wywołać strajk na kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego

Masówki w Dąbrowie — Aresztowanie agitatorów i kolporterów odezw

W obecnej akcji wyborczej komuniści prowadzą dużą agitację, usiłując za wszelką cenę przewodzą strajk w pierwszym rzędzie na kopalniach.

Dzięki czujności policji w ostatnich dniach zostali ujęci agitatorzy komunistyczni Syczoryk Kiwa, Nachemja Majer i Welner Machulajb, na gorącym uczynku urządzania masówek w Dąbrowie.

Wobec niemożności urządzania projektowanych licznych masówek i zgromadzeń przed kopalniami, komuniści

rozpoczęli prowadzić agitację utartym sposobem, tj. przy pomocy odezw komunistycznych.

Do tego celu użyli nawet małoletnią Młynarską Rajzlę, poręczając jej dostarczanie bibuły. Młynarska jednak na widok policjanta, swem zachowaniem zdradziła się, że posiada przy sobie coś niedozwolonego.

Zatrzymana przez policję okazała ukryte przy sobie odezwy komunistyczne.

W odezwach tych komuniści krytkują ostatnie zarządzenia o kasach

Po prawej stronie króla postępowała księżka Kacel Szwadzi, ojciec królowej Astrid, z lewej brat jego hr. Flandrji. Król nie mógł opanować widownego cierpienia i z oczu bez przerwy spływały mu łzy. Za królem postępowała księżka Umberto, księżka Yorku oraz następcy tronu szwedzkiego i duńskiego, dalej arcyksiężka Otto i inni.

Wśród misyj zagranicznych znajdował się ambasador nadzwyczajny J. P. Raczkiewicz oraz poseł Jackowski, dalej mjr. Tesla z Paryża i radca Litwiński oraz pierwszy sekretarz poselstwa Iwaszkiewicz. Królowa - matka i księżna jechały do katedry samochodem, gdyż według miejscowych zwyczajów kobiety za trumną nie postępują

Nabożeństwo żałobne w Warszawie

WARSZAWA, 3.9. Dziś o godz. 11 w katedrze św. Jana, w zastępstwie nieobecnego księdza kardynała Kakowskiego, ks. arcybiskup Gall odprawił w asyście licznych duchowieństwa uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. królowej Belgów. W nabożeństwie wziął udział prezydent Rzplitej oraz członkowie rządu.

Samobójstwo żony arch. Zaremby

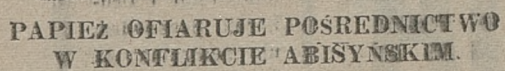
LWÓW, 3.9. Dziś popołudniu popełniła samobójstwo Elżbieta Zarembina, żona głośnego z procesu Gorgonowej architekta Zaremby.

Zarembina od wielu lat przeżywała w zakładzie dla obłąkanych pod Lwowem. Dzisiaj rano w towarzystwie pielęgniarki wysłano ją do dentysty Owńskiego. Przybywszy do gabinetu dentysty, Zarembina została lekko przymocowana do fotela dentystycznego. Gdy dentysta podszedł do szafy po jakiś instrument, Zarembina uловиła się z uchwytu i wyskoczyła przez okno. Zarembina poniosła śmierć na miejscu, gdyż gabinet, z którego przez okno wyskoczyła, znajduje się na drugim piętrze. Na miejscu wypadku utworzyło się olbrzymie zbiegowisko

brackich, mimo, że ogół robotników z niego całkowicie jest zadowolony. — Równocześnie odezwy te nawołują do strajku przed wyborami.

Nie są to wszystkie wydane przez komunistów odezwy, gdyż tylko część ich została zajęta, a niewątpliwie pewna ich ilość dotrze do robotników, którzy przyjmą je tak, jak na to zasługują.

Zdrowy bowiem rozsądek robotnika nie da się wziąć na lep komunistycznych agitatorów.

UJĘCIE BANDY 134 LUDOŻERCÓW
W KOLONJACH HOLENDERSKICH.

GÓRNICY ANGIELSCY GROŹA
STRAJKIEM,

AMERYKAŃSKA UCIECZKA EURO-
PEJCZYKA Z WIEZIENIA W NOWYM
JORKU.

DWIE CIĘŻKIE KATASTROFY SAMOCHODOWE NA ŚLASKU OPOLSKIM.

proszki

KOWALSKINA

STOJUJE SIĘ DRY UPORCZYWYCH
BOLACH GŁOŹY

FABR. CHEM. FARM. AD KOWALSKI WARSZAWA

Tajemniczy mord odkryty po wielu latach

Znaleziono pod podłogą domu Pawła Podmajstrowicza, na głębokości około 1 metra

zaczęli kopać ziemię pod podłogę

Już powierzchowne oględziny ko-
 ści wykazały, że należą one do czło-
 wieka, który

zmarł gwałtowną śmiercią.

Wedle pobieżnej oceny, szkielet spoczywał w ziemi 8—9 lat, na co wskazuje stan kości. Należały one najprawdopodobniej do kobiety i to

kobiety młodej,

Nie ulega wątpliwości, że znowu najgenialniejszy detektyw — przypadek — doprowadził na ślad tajemniczej zbrodni zabójstwa, popełnionej przed 8—9 laty. Nieznany jest jesz-

ENERGICZNA WALKA SŁOWAKÓW Z CENTRALIZMEM CZESKIM.

Przedmiotem narad była kwestja taktyki stronnictwa wobec rządu oraz bieżących zagadnień politycznych. Uchwalono, że Stronnictwo pozostanie nadal w opozycji i odrzuci kategorięcznie wszelkie propozycje wzięcia udziału w rządzie.

Poza tem uchwalono zaostrenie kampanji przeciwko rzadowi i centralistom.

Trup leżał twarzą zwróconą do ziemi.
Podłoga w szpiecie ułożona została zna-
cznie później, przypuszczalnie 2—3 la-
ta po dokonaniu zbrodni.

Policja śledzą w Równem wszczę-
 ła energiczne dochodzenie; idące w
 kierunku stwierdzenia, i dentychności
 nieznaney ofiary i ustalenia osoby tej
 zabójcy. Spowodu upływu długiego o-
 kresu czasu śledztwo natrafia na du-
 że trudności.

Kryminalista -- sekwestratorem

Niezwykły proces w Inowrocławiu

W czasie odczytywania personaljów wyszło najaw, że oskarżony był już karany w r. 1922 przez sąd okręgowy w Bydgoszczy 3-letniem ciężkiem więzieniem.

niem z art. 267 i 268 k. k.

Gdy przewodniczący sądu zapytał oskarżonego, w jaki sposób zdobył on stanowisko urzędnika państwowego po opuszczeniu murów więziennych, Krukowski zeznał, iż nie natrafił przy obejmowaniu posady na żadne trudności, gdyż władze nie interesowały się jego przeszłością.

Ciekawą jest rzeczą, kto protegował Krukowskiego na posadę państwową.

Niezwykłe odkrycie na północy

Osada prehistoryczna i kopce grobowe

Niezwykłego odkrycia dokonano w starym iglastym lesie na terenie gminy Łyntupskiej w powiecie święciańskim. Wśród moczarów, strumieni i wywrotów leśnych odkryto groby ciałopalne pierwotnych ludzi.

Miedzy jeziorami Baldyczą a Imczarnikiem znajduje się wielki pojeźdźczy kopiec. Taki sam kopiec znajduje się również o pół kilometra od zaścianka Sinkiszki. Przy drodze łączącej Nizelszki z Janowem znajduje się 13 kopców, których średnica wynosi około 20 m., a wysokość około 2 m.

Przy ścieżce, idącej z Równego Pola do Pierzechowic, znajduje się około 160 mniejszych kopeów: 20 kopeów,

dość dużych wymiarów, odkryto na zachód od gajówki Biały Dwór.

Według opowiadań ludności na zachodnim brzegu jeziora Baiduk widają w wodzie grube pale, white w dno rzekami rzędami. Prawdopodobnie są to szczątki nadwodnej osady. Wskazują na to toporki, kamienne, znajdowane przez ludność na okolicznych polach

Nad jeziorem Sereneczany znajdują się wyniosłe wzgórza, zwane Pilikalon. W języku litewskim oznacza to górę usypaną przez ludzi, albo górę zamkową. W okolicach wzgórz znajdowano skorupy z naczyń przedhistorycznych. Ślady prehistorycznego osiedla do tej pory nie były badane.

Makabryczna zemsta

węgierskiego arystokraty

Michał Detenyi, arystokrata węgier
ski zasłużył sobie bezwątpienia na
niezbyt pochlebną sławę najbardziej
mściwego jegomościa na całej kuli
ziemskiej.

Przed kilkoma miesiącami do jednego z węgierskich towarzystw asekuracyjnych wpłynął list, podpisany nazwiskiem Detenyi'ego, który niemało zdumiał dyrekcję.

„Jestem ubezpieczony w towarzystwie panów — brzmiały słowa listu — na sumę stu tysięcy pengó, które zostaną wypłacone mej rodzinie w razie gdy umrę śmiercią naturalną. Jeżeli bym zaś umarł naskutkiem jakiegos wypadku, lub też gdy zostanę zabity, rodzina moja otrzyma premję w wysokości dwustu tysięcy pengó. W chwili obecnej potrzebuję koniecznie pięćdziesięciu tysięcy. Jest to dla mnie kwestja życia. Jeżelibym otrzymał w ciągu najbliższego tygodnia żadaną sumę, żrzeknę się na przyszłość wszelkich pretensyj do towarzystwa i zgodzę się, by rodzina moja nie otrzymała już ani grosza po mojej śmierci. Jeśli zaś żadanej sumy nie otrzymam, towarzystwo spotka dość niemiła i bardzo kosztowna niespodzianka.“

Nie można powiedzieć, żeby dyrekcja towarzystwa ubezpieczeniowego była bardzo zbudowana tym listem. Na specjalnie zwołanem posiedzeniu obradowano długo, jak postąpić z autorem tego dziwnego pisma i wreszcie postanowiono nie odpowiadać nań wcale, uważając widocznie groźby Defensyiego za zwykły bluff.

A jednak Detenyl dotrzymał słowa. W kilka dni później gazety buda

peszteńskie" szeroko rozpięły się
niezrozumiałem napozór morder-
stwie. Deteniy po krótkiej, nie spowo-
dowanej żadną zresztą poważniej-
szą przyczyną, sprzeczce, zastrzelili
swego najlepszego przyjaciela.

Zabójcę postawiono przed sąd, który skazał go na karę śmierci.

Wkrótce po wykonaniu wyroku do towarzystwa ubezpieczeniowego, w którym zaasekurowany był morderca zgłosili się jego spadkobiercy żądając wypłacenia im dwustu tysięcy pengó, które mieli otrzymać w razie gwałtownej śmierci ubezpieczonego.

Towarzystwo wzbraniało się wypła-
cić premję. Sprawa oparła się o sąd,
który stanął po stronie rodziny De-
tenti'ego.

Ale i zamordowany był również ubezpieczony w tem samem towarzystwie i to na sumę aż czterystu tysięcy pengó. I znów towarzystwo musiało wypłacić wysoką premję na „otarcie łez” rodzinie pozostałej po zamordowanym. Odtąd zapewne dyrekcja będzie wolała układać się polubownie z Klientami o tak makabrycznych pomysłach.

KOPIEC
MARSZAŁKA
PIŁSUDSKIEGO

Konto czekowe P.K.O. Nr. 444

Czy na ziemi abisyńskiej zagrzmią armaty...

Żalosna sesja rady ligi narodów

Dawno nie spoglądał świat z takim zainteresowaniem na Genewę. Dawno żadna sesja rady ligi narodów nie rozpoczynała się w tak dramatycznie napiętej atmosferze. Przyzwyczajaliśmy się już bowiem potrochu uważać okresowe zebrania władz ligowych za coś w rodzaju dyplomatycznego cere'u, wyrazu po szanowania, a najwyżej za okazję do wymiany myśli pomiędzy kierującymi polityką międzynarodową mężami stanu.

Sesja rady ligi narodów, rozpoczynająca się w dniu 4-ym września r. b. — zastaje jednak świat w dawno nie widzianym napięciu nerwowym. Nie przypomina łagodnej i do kompromisu skłaniającej normalnej atmosfery genewskiej.

Spór między Włochami i Abisynją sięga kulminacji. Rząd włoski nie kryje bynajmniej swych zamiarów. Nie posługuje się nawet zaciemniającymi stan rzeczy dyplomatycznymi omówieniami. Przez usta swego szefa powiada prosto, do czego dąży: — do opanowania cesarstwa abisyńskiego, do podporządkowania go suwerenności Włoch. „Z Genewą — lub przeciw Genewie, osiągną Włochy swój cel” — powiedział Benito Mussolini.

PÓŁ MILJONA LUDZI POD BROŃĄ POTWIERDZA JEGO SŁOWA

Szczerość ta jednak wcale nie upraszcza zadania Lidze Narodów. Pod do ekspansji, wola zdobywania terytoriów i to terytoriów, należących do innego — równouprawnione go — członka ligi narodów nie daje się pogodzić z postanowieniami Paktu Ligi Narodów, opartego na zasadzie nienaruszalności suwerenności politycznej i terytorialnej. Pogodzić się nie daje ani formalnie, ani legicie, a jednak — ... nad pogodzeniem wojny włosko - abisyńskiej z postanowieniami paktu ligi narodów ma obradować rada ligi na swej sesji najbliższej.

Sytuacja paradoksalna? Cynizm? — może, a temniemniej prawda.

Splot interesów wielkomocarstwowych Wielkiej Brytanji, Francji i Włoch, sytuacja europejska z problemem niemiecko - austriackim na czele, stanowisko Włoch na granicy austriackiej, jako gwaranta niedopuszczenia do opanowania Austrii przez Niemcy, specjalne zainteresowania Wielkiej Brytanji na terenach środkowej Afryki i źródła Błękitnego Nilu — oto pociągająca lista zagadnień, które istnienie i rozwój stworzyły myśl umożliwienia Włochom opanowania Abisynji w zgodzie z paktem ligi narodów.

dów, a może nawet w imieniu ligi narodów i dla spełnienia jej zadań.

Otwarte bowiem postanowienie sprawy przez Włochy, jasne słowa o partię wymową mobilizacji — nie pozwalał hodować nikomu ani przez chwilę złudzeń na temat możliwości uniknięcia starcia zbrojnego i rozstrzygnięcia na górskich pobojowiskach Abisynji stawianego sobie dziś przez świat cały zapytania: — czy Włochy opanują cesarstwo etiopskie? Taka jest wola Benito Mussoliniego i kierunku jego władzę dłoń narodu włoskiego. Jeżeli zaś z drugiej strony niemniej jasna wymowa działań cesarza Haile Selassie każe się pozbyć wszelkich nadziei na dobrotliwe ze strony czarnego władcy akceptowanie podboju jego państwa przez wojska włoskie i milicję faszystowską oraz na przyjęcie przezeń i przez jego poddanych z otwartymi ramionami spadkobierców Scipio Afrykańczyka — wówczas pozostaje światu i lidze narodów przyjąć do wiadomości jedno tylko słowo, obrazujące najtragiczniej — ale i najciszej rzeczywistość:

WOJNA...

Ale jaka wojna? Bo pakt ligi narodów zna pojęcia dwa — wojny „legalnej” i wojny „nielegalnej”. Pakt Brianda - Kelloga co prawda każdą wojnę postawił poza prawem, jednak pakt ten jeszcze ze statutem ligi narodów nie jest uzgodniony i właśnie na porządku obrad zgromadzenia ligi narodów, rozpoczynającego się w

dnia 9-ym września r. b. — jak na ironję — jeszcze raz figuruje sprawozdanie komisji prawników, uzgadniającej od paru lat te dwa pakiety...

Można więc wojować legalnie i na tę wojnę legalną pragnęłyby mocarstwa dać Włochom zezwolenie ligi narodów, skoro przekonali się, że wojny uniknąć się nie da. Ma tedy delegacja włoska przedstawić radzie ligi dowody na to, że Abisynja nie może być zaliczana w poczet krajów cywilizowanych, zdolnych do samodzielnego rządzenia się. Ma liga narodów otrzymać od delegacji włoskiej dowody, że Abisynja toleruje niewolnictwo, że jest krajem barbarzyńskim, że — słowem — zastosować winno się do niej postanowienia art. 22 paktu ligi narodów, mówiącego o opiece państw kulturalnych, wysoko stojących nad narodami cywilizacyjnie i kulturalnie niedorozwiniętymi. Takie wyjście nazywałoby się powierzeniem Włochom mandatu nad Abisynją, a skoro Abisynja zjawiających się w majestacie genewskiej sprawiedliwości opiekunów przyjęłaby częściowo ogniem przedwiekowych rusznic, ale też i nowoczesnych dział i karabinów maszynowych — wówczas akcja zbrojna Włoch miałaby charakter poczyniń polityczno - porządkowych, wykonywanych z pełnomocnictwem i upoważnieniem ligi narodów.

JEST WIĘC SPOSÓB NA URZĄDZENIE WOJNY LEGALNEJ, choć utrudniony o tyle, że przedtem

należałoby Abisynję relegować z ligi narodów. Paragraf 4 artykułu 16 paktu ligi narodów daje tę możliwość, o ile się Abisynja dowiedzie, że złamała jedno choćby z jego postanowień. Naprzykład, że toleruje niewolnictwo czego pakt zakazuje.

Jest jednakże i inna procedura zalegalizowania wojny. Można rozpatrzyć całokształt sporu włosko - abisyńskiego na podstawie art. 15 paktu ligi narodów i zaproponować radzie ligi narodów przyjęcie rezolucji, zalecającej lub niezalecającej sprawę. O ile w radzie ligi rezolucja taka nie będzie przyjęta jednomyślnie — wówczas pozostające w sporze strony odzyskują na podstawie par. 7 art. 15 po trzech miesiącach swobodę działania i jeżeli nawet rozpoczynają po upływie tego terminu wojnę — to wojna ta jest legalna.

Ala — czy armia włoska będzie czekała trzy miesiące? Przecież może i — podobno — jest gotowa do rozpoczęcia marszu na Addis Abebę natychmiast po skończeniu się pory deszczowej, co — (jeśli meteorologia nie jest w znowie z cesarzem Abisynji) — nastąpi w końcu września. Czy będzie więc Benito Mussolini oczekiwał jeszcze trzy miesiące, aby dogodzić wprawdzie poczuciu prawnemu, ale i pozwolić armii abisyńskiej na dokończenie jej wyszkolenia i poprawienie ekwipunku? Fachowcy wątpią. My też. Skoro Mussolini postanowił, że wojna będzie, to najpewniej będzie rzeczywiście, bo tak się w tej chwili wydaje, że są sposoby zalegalizowania wojny — niema tylko sposobów jej uniknięcia. Bo mocne słowo — sankcje przeciw Włochom — oznacza

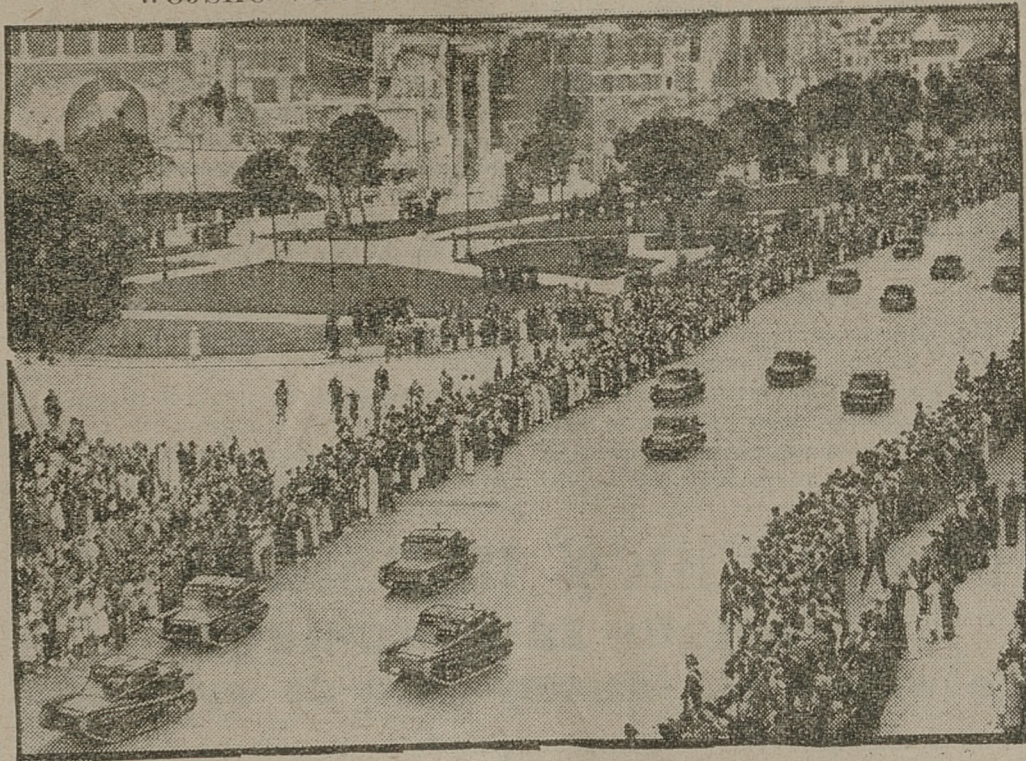
WYSTĄPIENIE WŁOCH Z LIGI I — KONIEC JEJ.

Dlatego zbliżająca się sesja rady ligi narodów będzie jedną z najsmutniejszych. Wiedzieliśmy już bezsilną ligi narodów, widzieliśmy upadek jej autorytetu, ale obecnie szykuje nam się widowisko nielada: — kto wie czy nie niszczenie podstaw istnienia ligi narodów dla ratowania chimery jej bytu.

Co zaś za widowisko będzie miała liga narodów, a z nią świat cały przy sposobności ostatnich wyczynów Menelika w sprawie koncesyj naftowych na jego terenach — to inna już sprawa. Każda wojna — polityczna, czy gospodarcza, krwawa, czy bezkrwawa — rodzi podstęp i zaskoczenie.

I to jest jej prawem naturalnym. Biedna liga narodów!

WOJSKO WŁOSKIE ZDAŁO EGZAMIN SPRAWNOŚCI.

Po skończonych wielkich manewrach armji włoskiej wracają oddziały tan-ków do swych garnizonów.

Ptak - brzuchomówca

Gadający barometr

W okresie silnych upałów zazwyczaj wszystkie stworzenia, znużone gorącem, są ciche, sennie i milczą. Wyjątek stanowi w tym wypadku tylko jeden mały ptaszek zwany „Campanero” lub też ptak — dzwonek. Ptak ten żyje w dżunglach brazylijskich, a krzyk jego przypomina do złudzenia uderzenie młotka o kowadło, przyczem im większy upał się zapowiada, tem głośniej ptaszek ten krzyczy. „Campanero” jest niewielki i pokryty białymi piórami, z wyjątkiem szyji, która jest zupełnie naga.

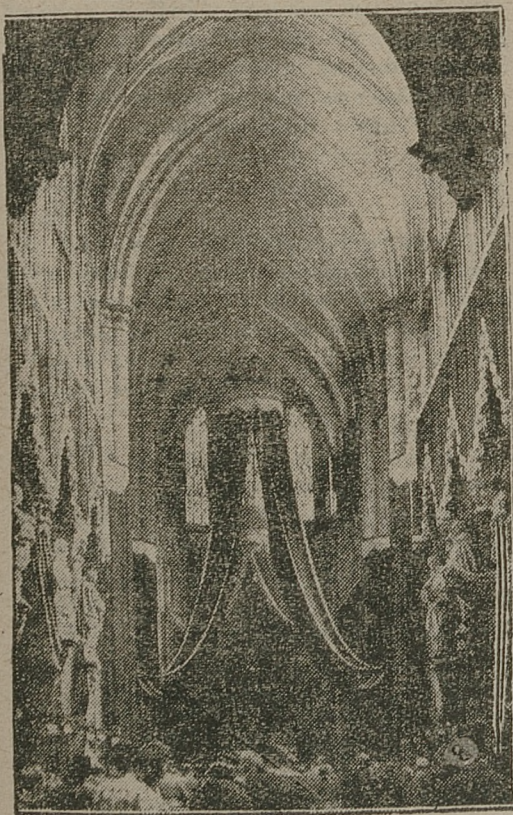
Głos „Campanero” rozlega się na wielkich odległościach, ale kiedy patrzy się na ptaka zbliska, gdy wydaje z siebie ten niesamowity krzyk, ma się wrażenie, że jest on prosto „brzuchomówcą”. Siedzi wtedy najspokojniej, pozornie milcząc i nieruchomy, wydając z siebie ten przedziwny, ostry krzyk.

„Campanero” przepowiada pogodę,

znacznie lepiej, niż wszelkie barometry. Swój dziwny krzyk wydaje wtedy kiedy nastąpić ma silny upał oraz wtedy kiedy zbliża się deszcz, którego nie znoś. Ponieważ dyrekcja „Zoo” londyńskiego organizuje co jakiś czas transmisję głosów rzadkich okazów ptasich, próbowano również transmitować i głos „Campanero”. Ale mały ptaszek zachował się wobec zaszczytu zupełnie arogancko i odrzucił się prosto ogonkiem do mikrofonu.

Do tegoż właśnie „campanero” w „Zoo” londyńskim sprowadzono małżonkę — panią „Campanero”. Dama wyglądała nieco odmiennie od swego krzykliwego małżonka, gdyż posiadała upierzenie zielone, a na łebku czarne. Małżonek wyznawał jej miłość w swój nader krzykliwy sposób. Widać nie jednak biedna pani „Campanero” nie znosiła tego krzyku i była wiecznie milcząca, aż wreszcie po dwóch miesiącach tych głośnień adoracyj rozstała się ze światem.

BELGJA W ŻAŁOBIE.

Spowity kirem i chorągwiemi żałobnymi kościół, w którym odbyła się ostatnie modły nad trumną zmarłej królowej belgijskiej.

Jesienne zniżki kolejowe przy powrocie z uzdrowisk

Z dniem 1 bm. wznowione zostały indywidualne zniżki kolejowe dla osób, powracających z uzdrowisk krajowych i letnisk nadmorskich. Wobec tego, że zniżki przyznawane są po 16-dniowym pobycie w uzdrowisku, będą one stosowane praktycznie począwszy od 11 bm. Zniżki udzilane będą przy wyjazdach z letnisk nadmorskich do 15 października r. b. Zniżka, przyznawana we wszystkich klasach, pociągów osobowych i pociągów wyjazdowych, wynosi 33 proc. obowiązującej obecnie taryfy.

Ulgi taryfowe przyznawane są przy powrocie z następujących uzdrowisk i letnisk: Busko, Bystra, Ciechocinek, Delatyn, Drusieniki, Goetzalkowice, Horyniec, Hrubanów, Inowrocław, Iwonicz, Jaremeze, Jastrzębie Zdrój, Jaworze, Krościenko n/D., Kosów, Krynica, Krzeszowice, Kutry, Lubień Welki, Międzywoda, Morszyn, Muszyna, Nałęczów, Niemirów, Ojców, Piwniczna, Rabka, Rymaków, Smukała, Solec, Szczawnica, Szwoszów, Szkoła, Truskawiec, Ustron, Wilkowiec, Wisła, Wroclaw, Zakopane, Zaleszczyki, Żegiestów — Zdrój, Gdynia, Orłowo Morskie, Zagórze, Reda, Puck, Swarzewo, Wielka Wieś, Wielkowieś, Halerowo, Chłapy, Kuźnica, Jastarnia, Bór, Jurata, Hel, Karwia, Karwińskie Błota, Jastrzębia Góra.

Przed wyborami do sejmiku

Jak należy wypełnić kartę wyborczą?

W głosowaniu do sejmiku ważną rolę odgrywa karta wyborcza.

Kartę tę — jak wiadomo — wręczy każdemu wyborcy przewodniczący w lokalu obwodowej komisji wyborczej bezpośrednio przed głosowaniem. Wyborca musi pamiętać, że tylko ta karta jest ważna — głos złożony na każdej innej karcie jest nieważny, przepada.

We wszystkich obwodach karty wyborcze będą zupełnie jednakowe. Zrobione one będą z białego papieru i opatrzone pieczęcią okręgowej komisji wyborczej. Każda karta zawierać będzie numer i nazwę okręgu wyborczego oraz numery porządkowe, imiona i nazwiska kandydatów na posłów w takiej kolejności, w jakiej zostali umieszczeni na liście kandydatów.

Obok każdego nazwiska kandydata znajduje się okienko.

W tym to okienku wyborca stawiać będzie kreski przy dwóch nazwiskach tych kandydatów, którzy budzą w nim najwięcej zaufania. W każdym okienku trzeba postawić jedną tylko kreskę. Tu zaznaczyć należy, że kreski mogą być postawione w rozmaitych kierunkach, a nawet zamiast kreski mogą być postawione jakieś inne znaczki — byle po jednym w okienku.

Trzeba pamiętać, że każdemu wyborcy przysługuje prawo oznaczenia tylko dwóch kandydatów na karcie wyborczej. Jeżeli więc ktoś będzie nam namawiał do postawienia kreski przy więcej, niż dwóch nazwiskach — to jest naszym wrogiem, bo chce, żeby nasza karta wyborcza została nieważna, a temsamem, by nasz głos przepadł. Oznaczenie bowiem więcej niż dwóch kandydatów powoduje nieważność takiej karty od głosowania.

Jeśli wyborca zakreśli na karcie wyborczej nazwisko tylko jednego kandydata, wówczas karta jest ważna, ale liczy się, że wyborca tylko na jednego posła głosował, a więc traci w ten sposób drugi głos, do którego był uprawniony.

Natomiast, jeżeli wyborca odda kartę wyborczą niewypełnioną, to jest przy żadnym nazwisku nie postawi kreski, to nie oznacza to wcale, że na nikogo nie głosował. Karty bowiem puste będą liczone tak, jakby wyborca oddał swój głos na kandydatów, umieszczonych na pierwszym i drugim miejscu listy, wydrukowanej na karcie wyborczej.

O tych wszystkich rzeczach każdy wyborca musi dobrze pamiętać w dniu głosowania. Bo wybory to zawsze żerowisko dla rozmaitych fałszerzy i warcholów, którzy ludzi tłumienia i chcą ich głosy pozabawić. Najważniejszą jest, żeby wyborca nie brał od nikogo żadnych rzekomych kart wyborczych, gdyż jedyne ważne karty wyborcze wręczane będą tylko przez przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej przed samym głosowaniem. Głos złożony na każdej innej karcie — jak już mówiliśmy — zostanie unieważniony.

Nie wolno też się dać namówić na oznaczenie na karcie wyborczej więcej niż dwóch kandydatów, bo i wtedy głos nasz przepadnie. A nie możemy pozwolić, żeby nasze zagwarantowane konstytucją uprawnienie do wyboru posłów na sejm miało zostać zmarnowane spowodu źle wypełnionej karty wyborczej.

Wszyscy głosujemy do sejmiku

W dalszym ciągu zamieszczamy rezolucje organizacji, stowarzyszeń i związków w sprawie gremjalnego udziału w wyborach.

W świetlicy związku rezerwistów na Dobowej Górze odbyło się zebranie członków tegoż związku.

Zebrań członkowie związku rezerwistów oraz członkinie rodziny rezerwistów po wysłuchaniu referatu p. Szostaka postanowili jednogłośnie wziąć czynny udział w wyborach do sejmiku w dniu 8 bm. oraz zachęcić do tego swoich krewnych i znajomych

Staraniem związku rezerwistów i BBWR. koła Sosnowiec - Środula, dzielnic: Katarzyny, Konstantynowa, Nowego Sielca i Środuli został wygłoszony przez p. Kantor - Mirskiego od czyt pt. „Nowa konstytucja a wybory“

Zebrań jednomyślnie postanowili wziąć czynny udział w głosowaniu do sejmiku.

Zgromadzeni w dniu 1 bm. członkowie związku h. ochotników armji polskiej w Porębie koło Zawiercia, po stanowili jednomyślnie spełnić obowiązek obywatelski przez wzięcie udziału w głosowaniu do sejmiku wraz ze swymi krewnymi i znajomymi.

Podoficerowie rezerwy koła Grodziec na zebraniu odbytem w ub. niedzielę, jednogłośnie postanowili przystąpić gremjalnie do wyborów w dniu 8 września. Równocześnie oświadczyli iż wpływać będą zarówno na członków

Mieszkańcy miasta i wsi powiatu zawierckiego oświadczają: Idziemy ławą do wyborów

Pod przewodnictwem p. Zygmunta Wąrowskiego odbyło się nadzwyczajne zebranie związku podoficerów rezerwy, które nosiło charakter informacyjny. Na zebraniu tem p. Jan Kania wygłosił doskonale opracowany referat, w którym scharakteryzował nową konstytucję oraz ordynację, poczem udzielił zebranych wyczerpujących wyjaśnień o sposobie głosowania.

Po referacie toczyła się b. ożywiona dyskusja, po której jednogłośnie uchwalona została następująca uchwała

Zebrań członkowie związku podoficerów rezerwy postanawiają iść ławą do wyborów sejmowych, mających odbyć się w dniu 8 września, jednocześnie postanawiają wpłynąć na swe najbliższe otoczenie, aby ono również spełniło swój obowiązek obywatelski w dniu 8 września.

Odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie związku byłych ochotników armji polskiej, na którym poza omówieniem spraw czysto organizacyjnych, wygłoszony został referat o nowej ordynacji wyborczej. W końcu podjęto następującą uchwałę:

Zebrań członkowie związku byłych ochotników armji polskiej, oddział w Zawierciu, na swym walnym zgromadzeniu postanowili wszyscy jak jeden wziąć udział w wyborach do sejmiku oraz wpłynąć na swych krewnych i zna-

omych.

Nie wolno też się dać namówić na oznaczenie na karcie wyborczej więcej niż dwóch kandydatów, bo i wtedy głos nasz przepadnie. A nie możemy pozwolić, żeby nasze zagwarantowane konstytucją uprawnienie do wyboru posłów na sejm miało zostać zmarnowane spowodu źle wypełnionej karty wyborczej.

rodziny, jak i najbliższych, by spełnili swój obowiązek wobec państwa.

Odbyło się w Będzinie zebranie członków stowarzyszenia rzemieślników - żydów, na którym uchwalono przystąpić do wyborów w dniu 8 bm.

Odbyło się w Żarkach zebranie koła związku rezerwistów. Referat na temat „Wybory dawniej a dziś“ — wygłosił p. Adam Inwald. Na zebraniu uchwalono następującą rezolucję: — Członkowie zw. rezerwistów koła w Żarkach, po wysłuchaniu referatu i zapoznaniu się z listą kandydatów na posłów do sejmiku, przyrzekają wziąć gremjalny udział w głosowaniu dnia 8 września i dołożyć wszelkich starań aby od tego obywatelskiego obowiązku nie uchylił się żaden z ich znajomych lub krewnych.

W ub. poniedziałek zwołane zostało zebranie informacyjne w sali klubu urzędników na Saturnie, w którym wzięli udział przeważnie robotnicy.

Zebrań przewodniczył dyr. Mieszczański. W wyczerpujący sposób myśli przewodnią konstytucji i zasady nowej ordynacji wyborczej przedstawił dr. Z. Madeyski, zaś o potrzebie konsolidacji narodu polskiego wobec ostatnich wydarzeń na arenie między narodowej, mówił p. J. Kaczkowski.

Prelegenci odpowiadali również na rzucone im przez widownię pytania, dotyczące organizacji robotnika i demokracji obecnych wyborów.

Odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Zjednoczenia chrześcijańsko - społecznego w Zawierciu, koło Argentyna. Zebranie to zwołane zostało li tylko w celu poinformowania swych członków w sprawach wyborów do sejmiku. Dłuższy i doskonale opracowany referat o nowej ordynacji wyborczej wygłosił prezes koła p. Stanisław Dziąbek, który również b. szczegółowo poinformował zebranych o technice i sposobie głosowania. W końcu wszyscy obecni na zebraniu postanowili wziąć gremjalny udział w wyborach oraz wpłynąć uświadamiająco na swe otoczenie, aby i ono spełniło swój obowiązek przez wzięcie udziału w wyborach, mających odbyć się w dniu 8 września. Poza tem wypowiadano się, za wydaniem specjalnych odezw wzywających mieszkańców do spełnienia obywatelskiego obowiązku.

Odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie członków zjednoczenia chrześcijańsko - społecznego oddział w Kierszuli pod Zawierciem, w którym udział wzięło około 1000 osób. Po omówieniu szeregu spraw organizacyjnych, zebrań postanowili jednogłośnie wziąć czynny udział w wyborach do sejmiku.

Wtorek
3
Wrzesień

Dziś: Szymona Słup n.
Jutro: Rozalii i Róży
Wschód słońca: 4.55
Zachód słońca: 6.18

RADJO
WARSZAWA.

Środa, 4 września.
6.30 Kłody raune wsłają zorze. 6.35 Gimnastyka. 7.20 Dziennik poranny. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.25 Wskazówki praktyczne. 8.30 Przerwa. 11.57 Sygnał zasu. 12.00 Hymn z Krakowa. 12.05 Dźwięk południowy. 12.15 Odplamianie odcisków. 12.30 Koncert. 12.35 Chwilka dla kobiet. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Muzyka taneczna. 16.00 Zagadki muzyczne. 16.45 Rozmowa o muzyce. 17.00 Rzeka z piasku. 17.15 W muzykalnym domu. 18.00 Koncert kameralny. 18.20 Płyty. 18.30 Skrzynka ogłoszeń. 18.40 Życie artystyczne stolicy. 18.45 Płyty. 19.00 Moje uwagi o orze jesiennym. 19.10 Program na dzień następny. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Z kabiny pilota. 20.00 Płyty. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Obituary z Polski współczesnej. 21.00 Twórczość Pr. Chopina. 21.35 Kwadrans poezji. 21.50 Co to jest rak. 22.00 Koncert muzyki klasycznej. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05 Płyty.

• KATOWICE

Środa, 4 września.
6.30 Transmisja z Warszawy. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Transmisja z Warszawy i Krakowa. 12.03 Transmisja z Warszawy. 12.30 Płyty. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Transmisja z Warszawy i Łwowa. 16.20 Transmisja z Warszawy i Krakowa. 18.20 Zaproszenie do tańca. 18.30 Ogrodnik śląski. 18.45 Płyty. 19.00 Regionalizm a program narodowy. 19.10 Program na dzień następny. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Warszawy. 23.05 Płyty.

Z Kielc

BOŻYNIKI W KIELCACH.

W niedzielę odbyły się poraz pierwszy w kieleckim dożynki w gm. Morawicy. Na wielkim placu nad rzekę Nidą, ozdobionym flagami państwowymi i zieloną zgromadziły się tłumy ludności z okolicznych gmin. O godz. 16 samochodem z Kielc przybył do Morawicy starosta powiatowy St. Porembalski wraz z wicestarostą Szeidrem. P. starostę powitała przy dźwiękach 1-ej Brygady delegacja zasłużonych obywateli z wójtem gm. Morawica na czele, poczem: odbyła się defilada barwnych grup włościańskich w strojach krakowskich i regionalnych ziem kieleckich. Każda z grup przy składaniu wieńca wykonała jeden z tańców ludowych i zaśpiewała szereg aktualnych piosenek własnej kompozycji, przy dźwiękach orkiestry wiejskiej. Pieśni te dostosowane były b. udatnie do specjalnych aktualności gminy. Zawierały podziękowania dla starosty za dokonane już rzeczy, z prośbą o przyspieszenie wykonania najbardziej aktualnych zagadnień gminy.

Po deklamacjach przemówił w krótkich słowach st. Porembalski, zaznaczając, że przyszłe dożynki z całego powiatu odbędą się w Kielcach, poczem puszczono się w tanie. W pierwszej parze ruszył starosta tańcząc po kole z każdą z przewodniczek.

(k) Zwyródniatec. Wczoraj w nocy nieznanym sprawcą zapomocą urwania skłota dostał się do gołębnika znajdującego się na placu sportowym „Makkabi“ przy ul. Sienkiewicza 72 i zadusił 12 gołębi, stanowiących własność klubu. Dusiciela gołębi poszukuje policja.

(k) Samobójstwo. Wczoraj w podwórzu domu przy ul. Zagórskiej 77 w Kielcach, usiłowała popełnić samobójstwo przez zażycie jakiegoś środka trującego niejaka Rozalja Kozła, panna, lat 31. Desperatkę przewieziono do szpitala św. Aleksandra. Powodu samobójstwa narazie nie ustalono.

(k) Rozwydrzony pijak. Wczoraj do przechodzącego ulicą Piotrkowską w Kielcach Franciszka Przybylskiego podszedł nieznany mężczyzna, żądając pieniędzy wódkę. Gdy Przybylski odmówił, wówczas nieznajomy zaczął okładać go po głowie butelką z wódki. Napastnika, który okazał się Aleksander Waleczak, aresztowała policja.

O PRZENIESIENIU APTEKI UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ Z PIASKÓW DO CZELADZI.

W związku z naszą notatką pt. „O przeniesieniu apteki Ubezpieczalni Społecznej z Piasków do Czeladzi“ ubezpieczalnia społeczna w Sosnowcu przysłała nam następujące wyjaśnienie:

Nieprawdą jest by chorzy oczekiwali na lekarstwa zaordynowane przez lekarza domowego do wieczora następnego dnia, natomiast prawdą jest, że apteka ubezpieczalni społecznej w Czeladzi została przeniesiona na „Piaski“ tylko dla wygody większości ubezpieczonych pracowników t-wa „Czeladź“ i „Saturn“.

W nagłych wypadkach i pilne recepty są kierowane do apteki prywatnej w Czeladzi lub apteki „Piaski“ z notatką „do natychmiastowego wykonania“.

Apteka ubezpieczalni społecznej „Piaski“ załatwia każdą receptę złożoną najdalej w ciągu 3-ech godzin.

Jednocześnie ubezpieczalnia społeczna w Sosnowcu nadmieniam, że wszelkie służne życzenia ubezpieczonych są zawsze w miarę możliwości uwzględniane i żadnych interwencji związków zawodowych w sprawie tej nie było.

Z Zagłębia

UNIERUCHOMIENIE KOP. „JULJUSZ“.

Naprawa maszyny wyciągowej potrwa do 15 bm.

Wskutek uszkodzenia maszyny wyciągowej czasowo unieruchomiona została kop. „Juljusz“ w Niemcach.

Naprawa uszkodzeń, do której przyjął się niezwłocznie potrwa przypuszczalnie do 15 bm.

W tym czasie bez pracy pozostawac będzie ogółem około 940 robotników.

SEKIERA ZAKOŃCZYŁ PORACHUNKI OSOBISTE.

Tadeusz Marchewka, zamieszkały w Nivce i Franciszek Borek, zamieszkały w Klimontowie czuli do siebie urazę.

Ostatnio pomiędzy poważnymi wynikła sprzeczka na tle osobistych nieporozumień.

Zdenerwowany Marchewka chwycił siekierę i dwukrotnie uderzył nią w głowę Borka, raniąc go dość poważnie.

Policja wszczęła w tej sprawie dochodzenie.

Cech Piękarzy w Sosnowcu. Niniejszym podajemy do wiadomości, że na skutek podwyżki ceny maki, bochenek chleba 2 kg. z dniem dzisiejszym kosztuje gr. 50. A. Mazurek, J. Barankiewicz.

Zarząd koła absolwentów szkoły handlowej żeńskiej im. Król. Jadwigi w Sosnowcu, zawiadamia, że dziś o godz. 19-ej odbędzie się pierwsze zebranie powakacyjne.

Z życia związku oficerów rezerwy w Sosnowcu. W związku ze zbliżającymi się wyborami do sejmiku zarząd koła Z. O. R. zwołuje na dzień 5 bm. o godz. 19 do lokalu własnego przy ul. Warszawskiej 22 — ogólne zebranie oficerów rezerwy. Na zebraniu wygłoszony zostanie odczyt na temat aktualny. Zarząd koła zaprasza na zebranie również oficerów rezerwy i podchorążych niezrzeszonych.

Choroby zakaźne w Sosnowcu. W ub. tygodniu zanotowano w Sosnowcu następujące wypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne: dur brzuszny — 4, czerwonka — 1, płońca — 2, błonica — 7, odra — 1, róża — 1, krztusiec — 1, gruźlica — 21, zgonów — 5, jaglica — 1.

Wyjaśnienie. Swego czasu pisałem, że w mieszkaniu Chila Tanenbaum w Będzinie, przy ul. Małachowskiego znaleziono futro damskie, pochodzące z kradzieży.

Po dochodzeniu ustalono, że futro to nie pochodzi z kradzieży i zwrócono je właścicielowi.

Ujście sprawców włamania do sklepu w Czeladzi. Przed kilku dniami donosiliśmy o śmiałym włamaniu do sklepu wódek Kokoryka przy Placu 11 listopada w Czeladzi. Sprawcy włamania wybili szybę wystawową w oknie i pozabierali wszystkie wódki i napoje alkoholowe z wystawy. Brzęk szyb usłyszała mieszkanka sąsiedniego budynku i wszczęła natychmiast alarm z okna „łapać złodziei“. Rabusie zdążyli załadować do worków wódki i zbiegli.

Energiczne śledztwo w tej sprawie do prowadziło do ujścia sprawców włamania. Są to miejscowi złodzieje. Ze względu na śledztwo nazwiska ich są trzymane w tajemnicy.

Echa niecelowej gospodarki zarządu rolników czeladzkich. Onegdaj do zarządu związku właścicieli gruntów w Czeladzi wpłynęło pismo od przewodniczącego komisji rewizyjnej p. Ludwika Wierzbickiego, w którym rzekł się on powierzonej mu funkcji. Ostatnio gospodarka związku rolników zeszła na niewłaściwe tory, wobec czego część komisji rewizyjnej odmawia swej współpracy z zarządem związku. Największe nieporozumienie powstało na skutek nierespektowania wskazań komisji rewizyjnej przez zarząd związku i ostatnio ujawnione kombinacje przy sprzedaży piasku na „Długich Łakach“.

Nagły zgon. W ub. niedzielę zmarł nagle Władysław Dyszy, zamieszkały w Bobrownikach. Przybyły lekarz stwierdził, że śmierć nastąpiła wskutek udaru serca.

TAJEMNICZY DRAMAT DWOJGA SOSNOWICZAN W LESIE POD JĘDRZEJOWEM

RANNA KOBIETA WE DWORZE. — MIESZKANCY SOSNOWCA. — TRUP MĘŻCZYZNY NA LESNEJ POLANIE. — MORD CZY SAMOBOJSTWO?

W sobotę wieczorem do majątku Lasków, w pow. jędrzejowskim przysła młoda, elegancko ubrana kobieta, prosząc o udzielenie pomocy, gdyż została postrzelona w lesie.

Z głowy nieznanym sęczyła się ciemna struga krwi, przyczem nieznaną w chwili po wejściu do mieszkania padła na podłogę.

Właściciel majątku, p. Nowakowski, po odczuciu rannej odesłał ją na tychmiast własnymi koniami do lekarza powiatowego w Jędrzejowie, zawiadamiając o wszystkim policję.

Po nałożeniu opatrunku, delegowany z komisariatu przodownik przystąpił do przesłuchania rannej, która zeznała, że nazywa się Janina Chachurska i mieszka w Jędrzejowie, przedmieściu Sosnowca.

W dalszym ciągu Chachurska podała, że będąc w lesie około majątku Lasków wraz ze swoim przyjacielem Walentym Stypą, który w pewnej chwili z niewiadomych powodów strzelił do niej 2 razy w rewolweru, raniąc ją ciężko w głowę, poczem sam popełnił samobójstwo, strzelając sobie w skroń.

Po tych zeznaniach Chachurska padła z siły.

Policja, po otrzymaniu tych informacji, natychmiast wszczęła poszukiwania w lesie majątku Lasków. Na małej polance otoczonej zewsząd krzami znalaziono trupa mężczyzny, lat około 25, z raną postrzałową w prawej skroni.

Przy trupie, którym ma być rzekomo Walenty Stypa z Jezora znaleziono wędlinę, 2 butelki z wódki, kieliszek, sakiewkę i beret damski, w którym przypięta była kartka z napisem:

„Kto nas znajdzie, niech nas pochowa w jednym grobie“.

W kieszeni zaś denata, na pudełku od papierosów, była notatka:

„Poświęciliśmy się razem, żona dla mnie, ja dla niej, pochowajcie nas razem w jednym grobie“.

Dokumentów w kieszeniach denata nie znaleziono, również Chachurska nie posiada przy sobie żadnych dokumentów i nie chce udzielić żadnych bliższych informacji, milcząc zawzięcie.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa jest ona żoną lub kochanką Stypy.

Dlaczego jednak nie chce wyjaśnić swego prawdziwego nazwiska, lub dlaczego ukrywa prawdziwe nazwisko samobójcy — dotychczas nie udało się ustalić.

Policja nie zrezygnowała jednak z rozwiązania tej zagadki i w kierunku jej wyjaśnienia prowadzi energiczne śledztwo.

W niedzielę, w czasie osobistej rewizji u Chachurskiej, znaleziono ukryty w sukience nabity rewolwer hebenkowy, który zakwestjonowano.

Młoda para według opowiadań miejscowej ludności, miała przybyć na dzień przed tragedją do okolicznej wsi.

Rozpoczęcie roku szkolnego w Zagłębiu

Wczoraj młodzież zabrała się do nauki.

W dniu wczorajszym rozpoczął się nowy rok szkolny.

Młodzież po dwu i pół miesięcznym odpoczynku przystępuje do pracy.

Wakacje minęły szybko. Dla jednych były one odpoczynkiem i wczasami, drudzy zaś spędzili je w ciasnych izbach, wśród opłakanych warunków, których nie mogą im zmienić ich bezrobotni rodzice.

Częściowo biednym dzieciom pomogły z pomocą magistratu i różne organizacje, urządzając kolonie i półkolonie.

Akcja ta była niestety niewystarczająca i wiele jeszcze dzieci zagłębiowskich cierpiało głód w czasie dni wakacyjnych.

STRAJK NA KOP. „DOROTA“ trwa w dalszym ciągu

Jak już wczoraj pisaliśmy, na kop. Dorota wybuchł strajk robotników, w związku z wiadomością o zamknięciu kopalni wskutek wyczerpania pokładów węgla.

Robotnicy w obronie warsztatu pracy okupowali kopalnię, przyczem około 350 robotników pozostało na dole kopalni, a reszta na powierzchni.

Wczoraj na znak solidarności strajkowali robotnicy kop. „Jakób“, należący do tego samego towarzystwa.

Robotnicy kop. Jakób nie przystąpili wczoraj do pracy i oświadczyli, że w razie nieuwzględnienia słuszych żądań robotników kop. Dorota, przystępują do okupowania kopalni.

Wczoraj, w starostwie będzińskim odbyła się specjalna konferencja, w której udział wzięli: starosta Boxa, inspektor pracy inż. Wesołowski, nac. Karsak z ministerjum przemysłu i handlu, nac. wydziału opieki społecznej Bruner, przedstawiciele zarządu warszawskiego towarzystwa, przedsta- wienie zarządu kop. Dorota i delegaci strajkujących robotników.

Na konferencji tej ustalono, że przeciwko dalszej eksploatacji kop. Dorota nie ma żadnych przeszkód, o ile robotnicy zaprzestaną akcji strajkowej.

Kopalnia Dorota będzie nadal w ruchu i żaden z robotników nie straci pracy.

Delegaci strajkujących robotników powrócili po konferencji na kopalnię i zjechali w podziemia, celem zakomunikowania swym towarzyszom wyniku konferencji.

Robotnicy oświadczyli delegatom, że nie wystarczają im ustne oświadczenia i domagają się piśmiennego stwierdzenia od miarodajnych władz że kopalnia nie będzie zamknięta — wówczas dopiero przerwą akcję strajkową.

Wszyscy robotnicy okupują nadal kopalnię. Strajk ma przebieg spokojny.

Dwa zuchwale napady bandyckie w Sosnowcu

NAPASTNICY POBILI PRZECHODNIÓW I SKRADLI IM PIENIĄDZE. — BANDYCI W RĘKACH POLICJI.

Ostatnio w Sosnowcu miały miejsce dwa zuchwale napady bandyckie, dokonane wieczorem na ulicy miasta, sprawcy których zostali ujęci przez policję, w wyniku energicznego śledztwa.

Około godziny 23-ej ulicą Klimontowska w Sosnowcu przechodził Antoni Chwastek, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Cementarnej 11.

Z ciemności w pewnej chwili wyłonił się jacyś dwaj mężczyźni, którzy rzucili się na Chwastka z kijami, bijąc go gdzie popadło.

Pobitemu napastnicy zabrali z teczek 20 zł. i 40 gr., poczem zbiegli.

Chwastek zameldował o napadzie policji, która wszczęła śledztwo.

Niebawo ujęci zostali sprawcy tego zuchwałego napadu w osobach braci Stefana i Zygmunta Jasińskich, zamieszkałych w Sosnowcu.

Jasińscy przyznali się do napadu i po dochodzeniu osadzeni zostali w więzieniu.

Drugi napad miał miejsce w nastę- pujących okolicznościach:

Około godziny 16 wieczorem na powracających do domu Józefa Pastuszka (Sosnowiec, Okrzei 24) i Stanisława Bajtę (Sosnowiec, Robotnicza 26) znielacka napadło trzech osobników.

Napastnicy przewrócili przerażonych Pastuszka i Bajtę na ziemię i położyli ich rewidować.

Bandyci zabrali Pastuszkowi z kieszeni portfel, w którym znajdowało się 500 zł. i różne dokumenty, poczem zbiegli, kryjąc się w ciemnościach.

Policja zawiadomiona o drugim napadzie bandyckim wszczęła energiczne śledztwo, które już na drugi dzień zakończyło się ujęciem napastników.

W ręce policji dostali się mieszkańcy Sosnowca: Mieczysław Szkatnik (Robotnicza 10), Wacław Szkatnik (Batorego 2) i Stanisław Kwapien (Kilińskiego 33).

Aresztowani przyznali się do napadu i wszyscy zostali osadzeni w więzieniu.

Z działalności robotniczego instytutu w Dąbrowie. W Dąbrowie odbyło się zebranie robotniczego instytutu oświaty i kultury im. St. Żeromskiego. Przewodniczył zebraniu prezes p. Szczepaniak. Po przeczytaniu protokołu i referowaniu sprawozdań wygłoszone zostały referaty organizacyjne przez p. Nalepinę, p. Perzaka, p. Frączka i p. Targę. Na przewodniczącą sekcji kobiet powołano p. Eugenję Grabowską, na sekretarkę p. Anielę Górniakównę, wicesekretarkę Bronisławę Grabowską.

Po omówieniu programu pracy na okres jesienny przewodniczący zebranie zamknął.

Usiłowanie samobójstwa w Czeladzi. Mieszkanka Czeladzi 27-letnia Janina Płosowa usiłowała otruć się esencją octową.

W stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Powodu rozpaczliwego kroku dotychczas nie ustalono.

POŻYCZKI ZACIĄGNIĘTE Z FUNDUSZU PRACY NA BUDOWĘ SZKÓŁ W POWIECIE ZAWIERCKIM ZOSTAŁY UMORZONE.

Tak jak cały szereg powiatów w Polsce, tak i powiat zawiercki cierpi na brak odpowiednich budynków szkolnych. Obecnie szkoły powszechne, szczególnie w niektórych ośrodkach wiejskich mieszczą się często w lokalach nieodpowiadających ewemu istotnemu przeznaczeniu, co niejednokrotnie stwierdziły wyższe władze szkolne, nakładając zarządy gminne do budowy odpowiednich budynków szkolnych, zwłaszcza murowanych. To też w roku ubiegłym, mimo coraz gorszego kryzysu gospodarczego, powstało w powiecie zawierckim cały szereg nowych, murowanych budynków szkolnych. Jedne z nich już całkowicie wykonane oddane zostały do użytku, inne są już na ukończeniu. Najbardziej ożywiony ruch budowlany przy budowie budynków szkolnych prowadziły gminy: Rokitno Szlacheckie, która rozpoczęła budowę aż 3 budynków szkolnych, a mianowicie: w Łazach, Rokitnie Szlacheckim i Chruszczobrodzie.

Następnie wybudowane zostały, względnie budują się szkoły w Niegowej, w Porębie i Kozięglówkach i w wielu innych miejscowościach. Niektóre gminy, nie rozporządzające na ten cel potrzebnymi funduszami, zmuszone były zaciągać pożyczki. Jak zwykle, tak i w tym wypadku przyszedł z pomocą zarządom gminnym fundusz pracy, udzielając im na ten cel odpowiednich pożyczek. Gmina Rokitno Szlacheckie otrzymała pożyczkę w sumie 40.000 zł., Poręba 25.000 zł., Niegowa 10.000 zł. i Kozięglówki 5.000 zł. Zarządy gminne czując, że ich skromne budżety gminne niebawem przedko pozwolą na spłatę wspomnianych pożyczek, rozpoczęły starania o umorzenie im przez fundusz pracy pożyczek, zaciągniętych na budowę budynków szkolnych. Prowadzące w tej sprawie starania, zarządy gminne zwróciły się do p. S. Zawierckiego o pomoc i radę, który poczynił wszelkie starania, zmierzające w kierunku umorzenia wspomnianych pożyczek. I dziś z przyjemnością stwierdzić należy, że zabiegi p. S. Zawierckiego przyniosły pożądane rezultaty, albowiem ostatnio zarządy gminne w Rokitnie Szlacheckim, Porębie, Niegowej i Kozięglówkach otrzymały zawiadomienie, że pożyczki, zaciągnięte na budowę szkół zostały im umorzone.

Przy okazji zaznaczyć należy, że tenże sam poseł Zygmunt Sowiński w dużej mierze przyczynił się do uzyskania przez zarząd miejski w Zawierciu pożyczki z funduszu pracy na budowę gmachu państwowego gimnazjum koedukacyjnego, który już w ubiegłym roku szkolnym oddany został do użytku. Okazały ten budynek jest dziś chlubą miasta.

Coś się psuje w naszym kolejnictwie

CZY NA TO NIEMA RADY?

Do redakcji naszej napływają liczne skargi na panujące stosunki na kolei.

Otóż wielu z naszych czytelników narzeka na ścisk i tłok panujący w pociągu kursującym w godzinach rannych z Częstochowy do Sosnowca.

Pociągiem tym, przychodzącym o godz. 7.50 rano do Sosnowca, przyjeżdżają mieszkańcy Zabkowie, Dąbrowy i Będzina, którzy mają do załat-

wienia interesy lub też pracują w Sosnowcu.

Z rozpoczęciem roku szkolnego tłok w tym pociągu stał się wprost niemożliwy. Już od Zabkowie trudno jest znaleźć miejsce w pociągu. To też na stacjach w Dąbrowie i Będzinie dochodzi do awantur przy wsiadaniu do wagonów.

Władze kolejowe powinny zająć się tą sprawą i odpowiednio ją umorować.

Przymusowe lądowanie samolotu na polach w Strzemieszycach

APARAT USZKODZONY. — LOTNICY WYSZLI Z WYPADKU BEZ SZWANKU.

Onegdaj około godziny 19.30 mieszkańcy Strzemieszyc zauważyli lecący samolot, który krążył, jakby w poszukiwaniu dogodnego miejsca do lądowania.

Istotnie w niedługim czasie samolot zaczął gwałtownie opadać i osiadł na polach w pobliżu Strzemieszyc.

W czasie lądowania uszkodzone zostało podwozie i złamane śmigło, lotnicy wyszli z wypadku bez szwanku.

Jak się okazało przymusowo musiał lądować samolot aeroklubu Śląskiego, pilotowany przez Alfreda Kasprońskiego z obserwatorem Fryderykiem Stachurą.

Niedaleko Strzemieszyc nastąpił defekt w motorze i lotnicy musieli wylądować.

Uszkodzeń tych nie dało się naprawić na miejscu, to też aparat odtransportowano do Katowic — samochodem.

Zalądowanie uszkodzonego aparatu na samochód natrafiało na duże trudności, gdyż do miejsca tego przejazd był bardzo utrudniony.

Przymusowe lądowanie samolotu wywołało dużą sensację wśród mieszkańców Strzemieszyc, którzy tłumnie dążyli na miejsce wypadku, aby zobaczyć uszkodzony samolot.

Krew mrozący w żyłach wypadek

CHŁOPIEC NA PRZEWODACH ELEKTRYCZNYCH POD BOLESŁAWIEM.

W dniu 2 bm. przez figlę o mało, że nie padł ofiarą 14-letni mieszkaniec Bolesławia pod Olkuszem, Jan Barwicki.

Chłopiec pasąc krowy koło wsi Uków pod Bolesławiem wszedł na wysoki słup żelazny z przewodami elektrycznymi prowadzącymi z elektrowni Jaworzno do Klucza.

Będąc już u celu, chłopiec dotknął się czapkę przewodu. Czapka zapaliła się i poparzyła mu dotkliwie głowę. Chłopiec momentalnie zemdlął i zawisł na słupie.

Zaalarmowano natychmiast telefonicznie o wypadku elektrownię w Jaworznie, która dopływ prądu wstrzymała. Chłopca zdjęto i oddano pod o-

piekę lekarza dr. Czachurskiego, będącego już na miejscu.

Chłopiec jest zdrow, ma tylko poparzone ręce, skórę na głowie, spalone włosy i... zniszczoną czapkę.

Poważanie u ludzi, zaufanie, dobro, byt i spokojną przyszłość zdobyć dziesięć składając swe oszczędności w KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI pow. Zawierciańskiego w Zawierciu.

Z Olkusza

(ol) Inwalidzi głosują. Na zebraniu legii inwalidów wojsk. pol. im. gen. Sowińskiego w Olkuszu, postanowiono jednogłośnie przystąpić do głosowania do sejnu i senatu, o czym zawiadomiono radę pow. BBWR.

(ol) Dożynki w Łobzowie. Piękną uroczystość dożynek obchodzili wieś Łobzów pod Wołbromiem w ub. niedzielę.

Barwny korowód z wieńcami ze zbóż, udał się do kościoła wołbromskiego na sumę. Po nabożeństwie wyruszone spowrotem do wsi, gdzie na obszernym dziedzińcu złożono wieńce staroście dożynekowemu ogólnie szanowanemu gospodarzowi, p. Stanisławowi Myszorowi. Uroczystość zakończono śpiewami, deklamacjami i tańcami.

Dożynki w Łobzowie odbyły się z inicjatywy koła gospodyń wiejskich i stow. młodzieży „Wici”.

(ol) Zabił go tytoń. Niesamowita śmierć zginął 33-letni Franciszek Grzywiński, pracujący przy suszeniu tytoniu w Marzowicach, gm. Luborzyca, pow. miechowski go.

Oto wszedł on do wnętrza suszarni w nocy na 2 bm. i odurzony silnym zapachem świeżych liści tytoniowych, zemdlął i wkrótce zmarł. Śmierć jego zauważono dopiero nad ranem.

Lekarz stwierdził, że Grzywiński chorował na serce, co było bezpośrednią przyczyną śmierci.

(ol) Tow. rozwoju ziem wschodnich. Na terenie Olkusza powstała organizacja, mająca na celu szerzenie idei polskości na kresach wschodnich p. n. t. w. rozwoju ziem wschodnich, koło w Olkuszu. Do zarządu koła należą: pp. Jan Piękosz, naczelnik urzędu skarbow. w Olkuszu, jako prezes, Wład. Wojtowicz — wiceprezes, Stefan Starzyński — sekretarz, Józef Kundera — skarbnik i Michał Tylicz — członek zarządu. Deklaracje członkowskie przyjmuje p. Stef. Starzyński (urząd skarbowy) w Olkuszu.

(ol) Teatr miejski z Sosnowca odegrał w dniu 5 bm. w Olkuszu (kino „Orzeł”) przebojową komedię Kiedrzyńskiego „bieła i Tyran”.

(ol) W rodzinie zostało. Mieszkaniec Zabagnia, Władysław Szymczyk zamieszkał na posterunku w Wołbromiu o skradzeniu mu przez szwagra z Zabagnia. Wincenego Szymczyka, roweru i 12 zł. gotówki.

SPRAWIEDLIWOŚĆ ZWYCIĘŻA!

13

POWIEŚĆ.

— Przedstawiam ci prawdę taką jak jest. Zdołam się jednak ocalić, pomimo twej woli. — Nie dopuszczę cię ni do rozpacz, ni hańby! Zostaniesz moją żoną!

— Boże, mój Boże! — wołała Joanna załamując ręce jak gdyby w obłąkaniu. — ten człowiek nie ma litości nademną!

— By cię przekonać o mej miłości i posłuszeństwie, odchodzę — rzekł Garaud — odchodzę, aby myśleć o tobie, zając się tym losem, i szczególnie cię uczynić! — to mówiąc wyszedł, pozostawiając młodą kobietę w stanie najwyższego nerwowego rozdrażnienia.

Siadła, a raczej padła bezwładnie na krzesło.

— Czy ma on słusność, czy nie ma? — wyszeptala zeicha przerywanym głosem. — Tak mnie jak i tym biednym istotom... to nędzal! Czyż zdołam z pracy... moich opłacić mamkę dla malej Lucji? — Z jakich funduszy wychowam Jurasia? Ach! położenie jest straszne w rzeczy samej.

— Jakób ofiaruje mi spokój i wygo-

dy... Lecz aby to otrzymać potrzeba zostać jego żoną... złamać przysięgę jaką uczyniłam Piotrowi na łożu śmierci... Byłoby to niekiedy... byłoby to podłe! — Nie! nie... co bądź się stanie... nie zachwieję się... nie osłabnę!

I przywoławszy nadludzką siłę, powstała, otarła łzy i wyszła ze stancji. Zamknęła drzwi od dziedzińca, jak to codziennie czyniła, obeszła opuszczone warsztaty, zwiędziała stajnię, gdzie woźnica rozdawał koniom pokarm wieczorny, i powróciła do siebie.

Za chwilę pan Labroue ukazał się przy bramie chcąc wejść. Otworzyłszy mu drzwi, nie mówiąc ani słowa, wróciła. — Juraś bawił się w stancji ce swoim konikiem i pudełkiem blaszanych żołnierzy. — Joanna szybko przygotowała wieczernę. Nie czuła głodu bynajmniej, lecz trzeba było pomyśleć o dziecku.

Nie zadługo wyszedł i stangret. Została sama jedna w fabryce.

Po śmierci żony, pan Labroue

zmienił cały układ domowy. — Nie trzymał dla siebie żadnego służącego. Joanna uprzątała mu w pokojach. Chłopiec Daniel, zamiatał gabinet pracy. Nie stołując się w domu u siebie, właściciel fabryki jadł w restauracji w Alfortville, gdzie spotykał towarzystwo oficerów, a wśród nich swoich przyjaciół.

Około jedenastej wieczorem wracał do domu i pracował przez dwie lub trzy godziny przy świetle lampy, którą sam sobie zapalał. Rano wstawał równo prawie ze świtem, pracował znowu, i pierwszy zwiędzał warsztaty skoro tylko zeszli się do nich robotnicy.

Tak stangret, jak kasjer i główny nadzorca Jakób nie sypiali w fabryce. Z chwilą otwarcia bramy, woźnica przychodził aby oczyścić konie i za prąd do powozu jeżeli pan Labroue miał wyjechać. Oprócz stangreta był jeszcze służący, który się zajmował przewożeniem pak i grubych towarów W stajni odłączonej od innych budynków znajdowały się trzy konie. — Tym sposobem Joanna w nocy zostawała sama w fabryce, zarówno jak i inżynier, który nie wydal się z niej, jak tylko dla odwiedzenia swojego syna, lub gdy sprawy zakładu wzywały go na prowincję.

Wydał on polecenie pani Fortier, ażeby nigdy na niego nie oczekiwała, gdy był nieobecny, kluczem od małych drzwi boznych, który zawsze nosił przy sobie, pozwalał mu wejść bez przebudzenia odziewnej. — Przechodził bramy i krytego przeje-

ścia pod galerią wychodzących na drogę, znajdowało się trzecie wyjście w pobliżu pawilonu, zamieszkałego przez pana Labroue, dotykające poprzecznej drogi wiodącej do Maisons-Alfort. Inżynier wychodził i przychodził często tem wyjściem. Co wieczer, około dziesiątej, Joanna szła spać łóżko pryncypała.

W dniu, w którym poczynamy nasze opowiadanie, uczyniła to jak zwykle; poczem z zapaloną lampką w ręku wróciła do siebie. Ciężki smutek przytłaczał ją do głębi; terazniejszość przedstawiała się jej ponuro; przyszłość ją przestraszała. Udała się na spoczynek około jedenastej godziny mając nadzieję, iż we śnie może zapomni chwilowo o swych obawach i smutkach; trwoga jednakże silniejsza była po nad znużenie, sen nie przychodził.

Nazajutrz czynne życie jak zwykle rozpoczęło się w fabryce. Jakób Garaud przechodząc pozdrowił krótko Joannę. Zdawał się być czymś mocno zajęty. Wszedłszy do warsztatów, rozdzielił każdemu jego dzienną robotę.

Wincenty nie pokazał się od wczoraj. Żona jego gorzej zapadała na zdrowiu i nie mógł oddalić się od niej; zawiadomił o tem nadzorcę jeden z robotników. Z chwilą uderzenia dzwonek, Jakób udał się do gabinetu pana Labroue i, jak zwykle, zaczął studiować wraz z nim projekt nowej maszyny, która, gdyby sprawdziły się przewidywania, miała zbogacić ich obu.

d. e. n.

Mieszkanka Dąbrowy ZGWAŁCONA ZOSTAŁA W ZA- WIERCIU.

18-letnia Genowefa K., mieszkanka Dąbrowy, złożyła zameldowanie w komisariacie policji w Zawierciu o zgwałceniu jej przez Moszka Goldszera. Według zeznania poszkodowanej sprawa ta przedstawia się następująco:

W ubiegłą niedzielę przybyła ona do sklepu zegarmistrzowskiego Goldszera przy ul. Marszałkowskiej, gdzie obecny był tylko syn właściciela sklepu, Moszek Goldszer, który skorzystawszy z chwili, w której znalazł się sam na sam z dziewczyną, używszy przemocy, dokonał na niej gwałtu.

Oskarżony o ten czyn Goldszer został zatrzymany do dyspozycji władz sądowych.

Wiadomości radiowe

AUDYCJE OKOLICZNOŚCIOWE.

Nowy sezon muzyczny Polskiego Radja, podobnie, jak inne działy programowe, uwzględniac będzie daty ważniejszych uroczystości względnie daty związane z rocznicami tych czy innych muzyków.

Wśród tego typu audycji, Polskie Radio projektuje na wrzesień uczczenie w odpowiedni sposób w programie radiowym 100-lecia śmierci J. Zaremskiego i 100-lecie śmierci Bełłiniego. W październiku, specjalną audycją uczci Radio 86-tą rocznicę śmierci Chopina. W listopadzie nadane będą okolicznościowe audycje muzyczne spowodu 40-lecia śmierci Zarzyckiego i 70-lecia urodzin Paderewskiego. W grudniu przypada 10-lecie śmierci Stankowskiego, a w styczniu 15-lecie śmierci W. Zelenkiego, które również upamiętnione zostaną w odpowiedni sposób w programie radiowym.

ZAPOMNIANI KOMPOZYTOROWIE

Zapomnianych kompozytorów względnie zapomniane utwory wielkich kompozytorów przypominaj radiosłuchaczom ze spół Niny Mańskiej dn. 6.9 o godz. 12.40. Między innymi figurują tu nazwiska Fieldsa — twórcy miniaturowej formy fortepianowej, Hummela swego czasu niezmiernie cenionego kompozytora koncertów fortepianowych, Kuhlaua, którego z licznych sonat znają uczniowie szkół muzycznych itd.

JAKIE OPERY USŁYSZYMY W POLSKIM RADJO.

Polskie Radio zamierza w sezonie zimowym transmitować z zagranicy szereg wartościowych oper w najlepszych wykonaniach. Obok tego jednak projektowane są opery zradjofonizowane, nadawane ze studiów, które obejmują przedewszystkiem dzieła wysoce wartościowe a rzadko słyszane jak: np. Haydna „Aptekarz“, Mozarta „Dyrektor teatru“, Pergolesiego „Służąca pania“ — prawdziwy klejnot repertuaru oper komicznych itd.

WSPOMNIENIA Z WIELKIEGO ŚWIĘTA MŁODZIEŻY.

W piątek dnia 6 września o godz. 12.15 nadana będzie audycja dla szkół (dla dzieci starszych). Poświęcona będzie wspomnieniom ze Złotu w Spale, który był niewątpliwie najciekawszym wydarzeniem w życiu młodzieży, w ciągu ubiegłych lat. W audycji wezmą udział harcerze — zlotowcy, którzy opowiedzą kolegom dzieje tych niezwykłych dni i odtworzą niejeden fragment z ich życia obozowego. Niechaj więc ci, którym nie było dane uczestniczyć w tem wielkim święcie młodzieży, słuchają pilnie piątkowej audycji.

POGADANKA MUZYKA Z RADJOSŁUCHACZEM

W nowym programie Polskiego Radja, który wszedł w życie 1 września wprowadzona została interesująca nowość, a mianowicie raz na tydzień nadawany będzie dialog między słuchaczem radiowym, a muzykologiem. Dialog ten będzie miał na celu wyjaśnienie laikowi muzycznemu różnych wątpliwości w związku z programem muzycznym Polskiego Radja. W szczególności, słuchacze radja będą mogli otrzymać w tej audycji odpowiedź na wszystkie pytania dotyczące najelementarniejszych podstaw muzyki. Dialog „Muzyka z radiosłuchaczem“, który nadawany będzie stale w środę o godz. 15.45 ilustrowany będzie niekiedy muzyką.

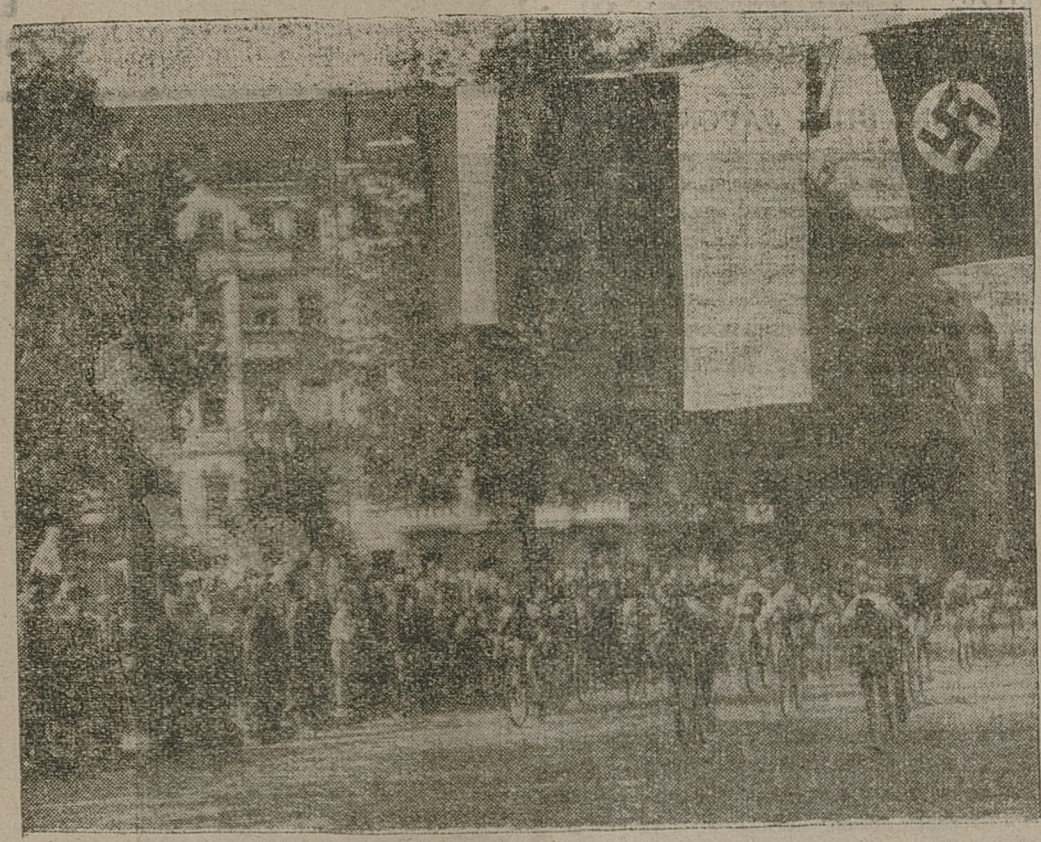
CZY BYŁO KIEDYŚ LEPIEJ?

„O niegdyś to dobrze bywało!“ — tego rodzaju zdanie słyszy się nieustannie, a i ten, co owej rajskiej epoki wcale nie pamięta również powta-

rza oklepamy, na niczem nie oparty banal.

Skrętna historia, mająca wszystko, jak to mówią, „czarne na białem“

Z WYŚCIGU KOLARSKIEGO WARSZAWA — BERLIN.

Pierwsi zawodnicy biegu kolarskiego Warszawa — Berlin wjeżdżają do Berlina wtłani owacyjnie przez licznie zebraną publiczność.

Masowe fałszowanie masła w Zagłębiu

Urzędy miejskie, sprawujące dozór nad artykułami żywności, urzędy państwowe, organa policji państwowej zasypywane są ostatnio doniesieniami o fałszowaniu masła. Badania przeprowadzone przez odpowiednie pracownice potwierdzają, że istotnie w handlu spotyka się dużą ilość masła fałszowanego.

Jest to zjawisko stale powtarzające się w chwili, gdy cena masła krowiego osiągnie w sprzedaży wysokość ponad 3 zł. za kg.

Z takim masowym fałszowaniem spotykaliśmy się w marcu, kwietniu r.b. (przed Świątami Wielkanocnymi) spotykamy się i obecnie. Walka — dość uporczywa — prowadzona przez miejskie organa dozoru nad artykułami żywności nie daje w pełni dobrego wyniku, wskutek małego usilania konsumenta i niskiej kultury higienicznej tego konsumenta.

Doniesienia do właściwych urzędów o fałszowaniu masła krowiego pochodzą najczęściej ze sfer kupieckich — tych, które nie mogą wytrzymać konkurencji, sprzedając dobre masło.

W porze wiosennej r.b. mieliśmy takie zjawisko, że wówczas, gdy w hurcie cena masła krowiego wynosiła ponad 3 zł. za kg. „producent“ miejscowego masła sprze-

dawał do sklepów masło takie po 2 zł. za kg.

Ale rzecz najważniejsza, że sprzedawali to masło w opakowaniu z nazwą firmy i adresem. Tylko bliższe badanie wykazało, że na etykietce były podane firmy zmyślone, jak również nazwa samej miejscowości zmyślona, a więc miejscowości nieistniejącej nawet w Polsce.

Wobec tego, że trudno jest przeciętnemu konsumentowi rozpoznać masło dobre od zafałszowanego — dla uniknięcia kupowania masła złego, fałszowanego, należy przestrzegać istniejących zasad i kupować tylko masło z nazwą firmy i z podaniem miejscem produkcji, ale kupować masło znanych wytwórni, kupować tylko w sklepie, który daje gwarancję, że oszustwem się brzydzi, kupować w takim sklepie, który wogóle nie puszcza do sprzedaży artykułów żywności niewiadomego pochodzenia tj. bez podania na etykietce nazwy firmy i jej siedziby.

Puszczenie bowiem w obieg artykułów żywności bez oznaczenia firmy winno u kupującego zawsze wzbudzić podejrzenie o jego wartości, tembardziej, że puszczenie w obieg takich artykułów jest przez prawo wzbronione i podlega karze.

Nieprzyzwoity duch

— Czego?
— Ktoś me za nieładne miejsce złapał.
— Musi to duch.
— No i co z tem, duchem zrobić?
— A nie. Pies z niem tańczył. Ignacy mówił, że trza siedzieć cicho.

Pani Jackowska umilkła, ale po chwili li znówu szepnęła:

— Franus.
— Co?
— To duch ma rękę?
— Widać ma.
— I kurżajki?
— Kurżajki powiadasz? O choroba, to przecie Ignacy ma kurżajki!

Pan Jackowski momentalnie zapalił światło i przyłapał pana Ignacego na gorącym uczynku.

Trudno opisać, jakie tamie dostał nieszczyśny wywoławca duchów.

Następstwem tego była sprawa w sądzie grodzkim i wyrok, skazujący pana Jackowskiego na 30 złotych grzywny za pobicie.

— przekazała nam zupełnie co innego. Depresje ekonomiczne, oklepamy kryzys, gnębiły ludzkość już nieraz. Jeśli zaś chodzi o warunki życiowe w czasach dzisiejszych, to śmiało można zaryzykować twierdzenie, że są o wiele niebo lepsze, niż przed paruset laty.

Weźmy chociażby zwykły przykład z naszego codziennego życia. Higijena i odżywianie się. Nawet — można powiedzieć, że dzisiejsze skromne warunki zdrowotne, tak dalekie od komfortu i prosty sposób życia o wiele przewyższa higienę królów i magnatów francuskich, angielskich czy hiszpańskich 15 i 16 wieku.

Dziś mają widne, jasne mieszkania, czyste łóżka, elektryczne światło, do dyspozycji kran z bieżącą wodą, można się czysto wymyć.

JAK ŻYLI KRÓLOWIE I ICH DWOR W 16 I 17 WIEKU?

Mieszkańcy Paryża, Dreżna, Berlina, Wiednia, Rzymu, co tu ukrywać i naszej Warszawy, żyłowali w skromnych warunkach zdrowotnych. Budni byli i ludzie i domy i ulice. W pokojach roiło się od najprzeróżnorodniejszych owadów — pasorzytów, mających swe siedliska zwłaszcza w baldachimach nad łózkami. Baldachimy urządzano w celu ochrony przed owadami, żyjącymi na suficie. Oczywiście dachek taki zastąpił śpiącego o tyle, że pluskwa czy inny owad, zamiast spaść królowi czy kardynałowi na nos, padła na baldachim. A stąd już niedaleka droga do dostojnego łóża. Robactwo gnieździło się również w odzieży i na ciele ludzkim.

W wieku 18 nawet dwory cesarskie nie znaly jeszcze umywalni i misek do mycia się, a co tu mówić o ciepłej kąpieli i wannie. Z dzbanków lano sobie wodę na ręce i w ten sposób zwilżano skórę. Królom francuskim podawała zrana służba mokry ręcznik do otarcia twarzy i rąk.

O ludziach czystych w owej epoce mówiono, jak o zjawiskach wyjątkowych i zasługujących na specjalną uwagę. Wspaniały dwór Ludwika 14 i sam król cierpiał bardzo wskutek braku czystości.

Miasta były straszliwe. Na ulicach i placach leżały sterty śmieci i nawozu. Każdy chłop, przyjeżdżający na targ do Berlina, obowiązany był według rozporządzenia wydanego w r. 1674 wywieść z miasta wóz nieczystości. Po ulicach spacerowały swobodnie świnie. Miasta nie miały wodociągów, a do 18-go stulecia w Paryżu nie można było wziąć wody do ust, tak była zanieczyszczona i cuchnąca.

W Londynie środkami ulicy płynęły ścieki, wydzielające straszliwy odor. Aby go nie czuć, przechodząc pomiędzy murami, ale i tu czekała go przykra niespodzianka: Z okien domów wylewano nieczystości wprost na ulicę, nie bacząc na przechodzących mimo ludzi. Miejsce ustępowych prawie nie było. Słynny paryski Luwr, w Hiszpanji królewski pałac były zupełnie zanieczyszczone.

Wybitny historyk francuski Franklin w dziele swem pt. „Życie prywatne dawnych ludzi“ powiada, że gdy w Paryżu w r. 1666 urządzono ogólne czyszczenie ulic, wobec nigdy niekończącej się dżumy, to dla uczczenia tak doniosłego faktu historycznego wybito dwa pamiątkowe medale, a najwięk si pisarze tego okresu tworzyli na ten temat

dziekinne poematy.

Jak powiada wspomniany Franklin — Henryk III wydał w r. 1578 rozkaz, aby każdego poranka, przed jego wstaniem czyszczone pałacowe sale, a za Ludwika 14 na dworze królewskim „panował zapach silniejszy niż zapach róż, ale bynajmniej nie miśszy“.

Nie lepiej przedstawiał się sposób odżywiania się ówczesnych. Historyk Macaulay stwierdza, że w wieku 15 i 16, a nawet 17, pieczywo jedzono bardzo złe. Wkońcu 17 stulecia dzierżawcy i handlarze spożywali taki chleb, którego sam wygląd wywołałby dzisiaj bunt w każdym domu robotniczym.

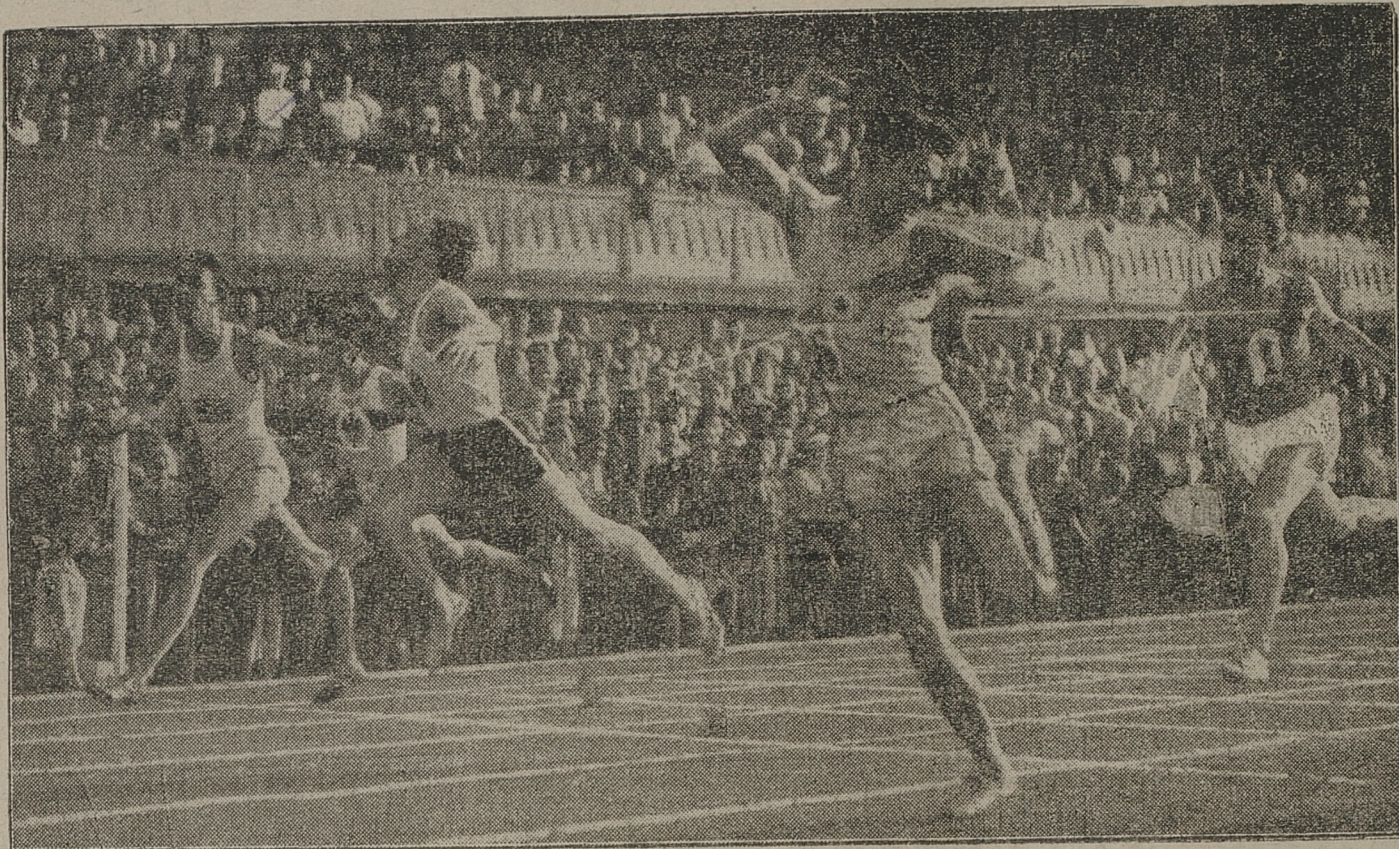
Nie tak nie zdobi Pań, jak piękna i czysta cera.
To potęguję powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam,

stosując

Krem i mydło „LACTOLIN”

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

ZWYCIĘSKI BIEG JAPONCZYKA

Na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Berlinie pierwsze miejsce w biegu na 100 metrów zdobył świetny lekkoatleta japoński Suzuki

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

PRZED ZAWODAMI O PUHAR GORDON — BENNETTA.

Aerokluby poszczególnych krajów, biorące udział w tegorocznych zawodach o puchar Gordon — Bennetta, nadsyłają już do Warszawy sprzęt pomocniczy. Zgodnie z terminarzem zawodów, wszystkie balony i sprzęt pomocniczy powinny być przywiezione do Warszawy w terminie do 7 bm.

W dniu 12 bm. odbędzie się w aeroklubie Rzeczypospolitej Polskiej zebranie informacyjne uczestników, na którym losowana będzie kolejność startu balonów. Na zebraniu ten każdy pilot obowiązany jest przedstawić wymagane dokumenty.

ZAWODY KOLEJOWEGO PW. W LUBLINIE.

W Lublinie odbyły się okregowe zawody kolejowego przysposobienia wojskowego. W zawodach brało udział ponad 120 zawodników z terenu dyrekcji radomskiej. Wyniki są następujące:

100 m. klasa młodszych: 1) Karpota (Sarny) 12,3, 2) Chabiński (Kowel) 12,4. — 100 m. klasa starszych: 1) Kozłowski (Zdobunów) 12,5, 2) Koncecki (Zdobunów) 13,1.
60 m. pan: 1) Zdebska (Chelm) 8,9, 2) Nowakówna (Chelm).
400 m.: Kurpiel (Radom) 58, Ogonkowi (Kowel) 1,91.
1500 m. panów: Dziedzic (Radom) 4,38.
Rzut kulą: Górecki (Kowel) 11,53.
Dysk, panie: Zielińska (Kielce) 22,37, Znojówna (Chelm) 19,13.
Rzut granatem: Sznacki (Kielce) 54,70.
Skok w dal, klasa młodszych: Skulski (Radom) 6,08.
Skok wzwyż: Skulski (Radom) 1,63.

Wyścig kolarski 50 km.: klasa młodszych. Stepiński (Radom) 1,37,15. — Klasa starszych: Frołowicz (Chelm) 1,44,30.

Skok wzwyż pan: Dorobczyńska (Skarżysko) 1,10.

Siatkówka: reprezentacja Skarżyska reprezentacja Radomia 2:0. Pierwsze miej-

scie zespołowe w ogólnej klasyfikacji i na grodzie zarządu głównego zdobył Radom przed Zdobunowem i Kowlem.

KRONIKA

× Polskie łączniczki zdobyły puchar min. Benesza. Zakończone zostały w Brukseli mistrzostwa łącznicze świata. Drużyna polska została pokonana w finale mistrzostw drużynowych przez zespół angielski. W ten sposób polki zajęły jedynie pierwsze miejsce drużynowo w strzelaniu na krótkie odległości, zdobywając ten sam puchar kryształowy, ofiarowany przez czesko-słowackiego min. spraw za granicznych Benesza.

Odbыл się w Brukseli kongres łączniczy, na którym reprezentant Polski dr. Pierzchała został jednogłośnie wybrany presem międzynarodowej federacji łączniczej na dalsze 3 lata.

× Chabarowski — Moskwa na rowerze. Zakończony został wielki wyścig kolarski na odcinku Chabarowski — Moskwa, dystans 9174 km.

Olbrymnia ta przestrzeń przeoyta została przez uczestników wyścigu — rajdu w ciągu 57 dni, przytem wszyscy rajdowcy jechali na rowerach sowieckiej produkcji.

Pięciu uczestników rajdu, którzy przebyli cały dystans, komitet wykoawczy państwowej rady wychowania fizycznego udekorował „czerwoną gwiazdą”.

× Nowy Baer. Brat b. mistrza świata wszystkich wag, Maxa Baera, młody Eududy Baer, wygrał ostatnio w Nowym Jorku walkę bokserską i w wadze ciężkiej z Jack Doylem przez k. o. w szóstej rundzie.

Młody Baer uważany jest za kandydata do tytułu mistrza świata.

× Łódź zwyciężyła Ostrowiec w meczu lekkoatletycznym. Odbыл się w Starachowicach mecz lekkoatletyczny reprezentacji Łodzi z Ostrowcem Kieleckim. Mecz ten zakończył się zwycięstwem Łodzi w ogólnym stosunku 78,6:62,4 pkt.

Wygodę, czystość, bezpieczeństwo dają Wam aparaty elektryczne

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc.

Rozkład jazdy pociągów osobowych

WAŻNY OD 2 WRZEŚNIA 1935 ROKU.
ODCHODZĄ Z SOSNOWCA:

do Warszawy: 7.01 Mt., 8.13 p., 12.58, 18.38 p.
23.49
„ Koluszek. 16.50.
„ Częstochowy: 5.49, 6.51, 10.55, 14.56
(od 5.X. kursować będzie tylko w dni
robocze) 16.50, 20.28.
„ Zabkowie: 7.39, 14.15, 18.05, 21.25.
„ Strzemieszce Pn.: 0.56 M+*, 1.07 od
9VI+, 1.21, 8.43 r., 9.39, 12.00 r., 15.34 r.,
19.43.
„ Tunelu: 6.32, 13.23, 22.45; do Dębina
15.39.
„ Krakowa przez Kazimierz Maczki
7.54 r.
„ Krakowa przez Strzemieszce Pn.:
0.56 Mt. —+*
„ Kazimierza: 15.00.
„ Strzemieszce przez Kazimierz: 1.07
„ Maczek przez Kazimierz: 9.00, 17.35
23.05.
„ Katowice: 1.00, 4.20, od 9VI+, 5.03 r.,
5.45, 6.20, 7.00 r., 7.19 r., 7.50, 8.23, 9.50,
11.44, 12.08 p., 12.40, 13.30, 14.37, 15.28 r.,
16.07, 16.39, 17.25, 18.28, 19.25 Mt., 19.27,
20.36 r., 21.38, 21.55 p., 22.59.

PRZYCHODZĄ DO SOSNOWCA:

z Warszawy: 12.07 p., 16.33, 21.53 p., 5.39,
7.48.
z Częstochowy: 7.48, 9.47, 14.32, 17.22, 19.13,
19.24 Mt., 22.52.
z Zabkowie: 6.54, 12.37, 20.31, 21.33.
ze Strzemieszce Pn.: 4.18 od 9VI+ 5.01 r.,
6.12, 7.17 r., 13.25, 15.23 r., 22.12 r.
z Tunelu: 8.25, 16.05, 18.26; z Dębina: 0.54
11.42.
z Krakowa przez Strzemieszce Pn. Da
browe: 22.12.
z Kazimierza: 17.00.
z Maczek przez Kazimierz: 12.30, 19.32.
z Strzemieszce przez Kazimierz: 7.30, 21.18
z Katowice: 0.55 Mt.+*, 1.04 od 9V* 1.20,
5.47, 6.30, 6.47 r., 7.00 Mt., 7.37, 8.12 r.,
8.40 r., 9.34, 10.52, 11.55 r., 12.54, 13.20,
14.10 r., 14.25 (od 5X kursować będzie
tylko w dni robocze) 15.31 r., 15.57,
16.47, 15.31 r., 15.57, 16.47, 18.03, 18.37 p.,
19.38, 18.03, 18.37 p., 19.38, 20.25, 21.23 r.,
22.43, 23.43.
UWAGA. Mt. — pociąg motorowy.
+ — kursuje w dni świąteczne.
+* — kurs. w dni poświęcone
r. — kursuje w dni robocze.
p. — pociąg pośpieszny.

HUMOR

W UBEZPIECZALNI.

Inspektor bada kwalifikacje personelu
jednego z oddziałów ubezpieczalni.

— Cobyś pan uczynił w takim wypadku, zwraca się do urzędnika przyjmującego zgłoszenia ubezpieczonych, gdyby zawił się chory człowiek niemowa?

— Przedewszystkiem zapytałbym go czy jest ubezpieczony.

PRZYCHODZĄ LECZNICZA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”

Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a

Czynna: 10-1 i 4-7 pp., w święta: 11-1

Wizyta 5 złotych.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Kursy Handlowe

M. Kołaczewskiego, Będzin, Sączewska
25. przyjmują zapisy codziennie.

POSADY; PRACE

POTRZERNY pracownik fryzjerski zaraz
na stałe. Dąbrowa - Górnicza, Piśnudekiego
10.

MŁODA sympatyczna inteligentna pamiętkę do dwojga dzieci przyjąć zaraz.
Piśmienne zgłoszenia „Expres Zagłębia”
Będzin pod „Skromna”.

LOKALE

POKÓJ do wynajęcia przy rodzinie, z osobnym wejściem dla samotnej pani lub pana. Sosnowiec, Sienkiewicza 4-a m. 15 w podwórzu.

POKÓJ umeblowany niekrepujący inteligentnej osobie wynajmę zaraz. Będzin, Małachowskiego 18 m. 5.

POKÓJ umeblowany odstąpię. Sienkiewicza 8-15.

POKÓJ umeblowany wynajmę inteligentnemu panu. Mościckiego 19 m. 11, od 12-17

KUPNO I SPRZEDAŻ

SKLEP spożywczy z urządzeniem spowodu wyjazdu tanio do sprzedania. Modzejów Rynek 11, Gębicki.

MOTOCYKL „Harley Davidson” 1000 cm. na chodzie do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Czysła Nr. 7. W. Niepoń.

ZGUBIONE DOKUMENTY

SCHMALENBERG FRANCISZEK zgubił dowód osobisty wydany przez Urząd Gminy Śniatyn.

UNIEWAŻNIAM zgubiony czek na sumę 260 zł. platy 19 października 1935 r., wystawiony przez A. Koplowicza w Będzinie. L. Fiszle.

NORDON DAWID zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

RÓŻNE

WŁADYSŁAWOWI KANIOWSKIEMU dnia 29 sierpnia 1935 r. w czasie pożaru we wsi Ujejsce spaliła się koncesja wydana przez Urząd Skarbowy w Częstochowie na prowadzenie piwiarni i świadectwo przemysłowe wydane na ten cel na rok 1935 przez Urząd Skarbowy w Dąbrowie Górniczej.

LEONOWI NOWAKOWI dnia 9 sierpnia r. b. z kantoru kopałni „Antoni” w Belku G. Śl. skradziono pistolet automatyczny „Mauser” cal. 7,65 N. 151243 o powyższem zameldowano w policji.

OBŚŁUGA u samotnego. Zgłoszenia: Rudna 12 m. 4 od 13-15.